

80-LUVUN LAPSET

Keraamisen purkin suunnittelu ja toteutus

Anna Suhonen

80-LUVUN LAPSET

Keraamisen purkin suunnittelu ja toteutus

Anna Suhonen

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Anna Suhonen	
Työn nimi 80-LUVUN LAPSET, Keraamisen purkin suunnittelu ja toteutus	
Päiväys	2.5.2011
Sivumäärä/Liitteet	95/11
Ohjaaja(t) Marja-Leena Piippo	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Simo Hirvonen	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyössä suunniteltiin ja toteutettiin näyttävä keraaminen säilytyspurkki. Tavoitteena oli valmistaa kaunis ja käytännöllinen tuote. Lisäksi tekijä halusi kehittää omaa tyyliään muotoilijana, sekä oppia valmistamaan siirtokuvia itsenäisesti. Yhteistyökumppanina toimi Ingmannin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen kolmannen vuoden opiskelija Simo Hirvonen, joka valmisti esineeseen puisen kannen.</p> <p>Suunnittelu lähti liikkelle valokuvista, joiden ehdoilla tekijä suunnitteli tuotteen. Tämän jälkeen hän valmisti tuotteeseen tulevat siirtokuvat. Esine valmistettiin valamalla. Tekijä valmisti mallineen ja muotit sekä valoi purkkeja. Seuraavaksi hän etsi esineelle toimivan lasitteen kokeilemalla useita kirkkaita lasitteita. Tarkoituksena oli löytää siirtokuvien ja massan kanssa toimiva lasite.</p> <p>Raportissa kerrotaan tuotteen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi raportissa tutustutaan nostalgiaan ja Victor Barsokevitschiin sekä matkataan tekijän lapsuuteen ja siihen liittyviin muistoihin. Raportti sisältää myös yhteistyökumppanin kanssa työskentelyn, tuotteen hinnoittelun sekä varteenotettavia jälleenmyyntipaikkoja. Raportin lopussa on tekijän henkilökohtainen pohdinta.</p>	
Avainsanat Siirtokuvat, nostalgia, 80-luku, kirkas lasite	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Anna Suhonen			
Title of Thesis CHILDREN OF THE 80'S, Designing and manufacturing of a ceramic jar			
Date	2.5.2011	Pages/Appendices	95/11
Supervisor(s) Marja-Leena Piippo			
Project/Partners Simo Hirvonen			
<p>Abstract</p> <p>The aim of the final project with thesis was to design a ceramic lidded jar. The goal was to manufacture an elegant and practical product. The author wanted to develop her own style as a designer and also learn to produce decals independently. The project was carried out in partnership with Simo Hirvonen, a third year student from Ingman College of Crafts and Design who manufactured the wooden lids for the product.</p> <p>The design started from photographs, under terms of which the author designed the graphic outlook of the product. The next step was to manufacture the decals from the photographs. The jar itself was made by casting. First the author manufactured a mock-up for the moulds; once the moulds were finished the author casted the jars. After that she searched for a functioning glaze by testing several clear glazes. The purpose of this was to find the most suitable glaze for the clay and the decals.</p> <p>The process of designing and manufacturing the product is described in the thesis. The thesis is also a journey into nostalgia, works of Victor Barsokevitch and the memories of the author's childhood. The thesis includes also the aforementioned cooperation with the partner, pricing of the product and some noteworthy possible retailers.</p>			
Keywords Decals, nostalgia, 80's, clear glaze			

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	8
2 TYÖN TAUSTA	9
2.1 MISTÄ IDEA OPINNÄYTETYÖLLENI?	9
2.2 MIKSI JUURI PURKKI?	11
2.3 KOHDERYHMÄ	11
2.4 TYÖN TAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN	12
3 NÄIN VALOKUVAT TULIVAT OSAKSI MUOTOILUANI	14
3.1 VALOKUVAT LÖYSIVÄT MINUT	14
3.2 VICTOR BARSOKEVITSCH	16
4 KAIPAUS MENNEESEEN	21
4.1 NOSTALGIA	21
4.2 KAIPAUS ON OSA TÖITÄNI	23
5 PALUU LAPSUUTEEN	25
5.1 PALUU LAPSUUTEEN KUVIEN KAUTTA	25
5.2 HENKILÖT KUVIEN TAKANA	29
5.3 ERILAISTEN NAUHOJEN ETSINTÄ	35
6 TUOTTEEN SUUNNITTELU	38
6.1 KUVAN SUUNNITTELU	38
6.2 NAUHAN SUUNNITTELU	43
6.3 MUODON SUUNNITTELU	45
6.4 KANNEN SUUNNITTELU	49
7 KUVAT MUUTTUVAT SIIRTOKUVIKSI	53
7.1 KALVOISTA SEULOIKSI	53
7.2 SIIRTOKUVIEN VALMISTUS	55
8 ESINEEN VALAMINEN JA LASITTAMINEN	58
8.1 MASSAN VALINTA JA KOEPALAT	58
8.2 MUOTIN VALMISTUS	59
8.3 LASITEKOKKEET	61

8.4 VALAMINEN	63
8.5 LASITTAMINEN	64
9 YHTEISTYÖKUMPPANI	66
9.1 YHTEISTYÖKUMPPANI	66
9.2 PUULAJIN VALINTA	67
9.3 PURKKEIHIN TULEVAT TIIVISTEET	68
9.4 VALMIS KANSI	70
10 VALMIS TUOTE	73
10.1 OSIEN YHDISTÄMINEN TUOTTEEKSI	73
10.2 TARINA TUOTTEESTA	76
10.3 TUOTEKORTTI	78
10.4 TULEVAISUUTENI MUOTOILIJANA	80
10.5 VARTEENOTETTAVIA JÄLLEENMYyntIPAIKKOJA	81
10.6 TUOTTEEN HINNOITTELU	83
11 POHDINTA	86
KUVALUETTELO	89
AINEISTOLUETTELO	92
LÄHTEET	93
LIITTEET	
LIITE 1: LUVAT VALOKUVIIN	
LIITE 2: MITTAPIIRUSTUS	
LIITE 3: POSION KIVITAVARAMASSA	
LIITE 4: LASITERESEPTIT	
LIITE 5: SEGER LASKUT	
LIITE 6: POLTTO-OHJELMAT	
LIITE 7: ESITE	
LIITE 8: SÄHKÖPOSTI SAVON AMMATTI- JA AIKUISOPISTOLTA	
LIITE 9: SÄHKÖPOSTI SIMO HIRVOSELTA	
LIITE 10: SÄHKÖPOSTI PENTIKILTÄ	
LIITE 11: HINNOITTELU	

1 JOHDANTO

Idea opinnäytetyölleni sai alkunsa keväällä 2010. Tiesin jo tuolloin, että haluan lähteä kehittämään eteenpäin omaa tyyliäni muotoilijana. Aikaisemmat valmistamani tuotteet antoivat hyvän pohjan opinnäytetyölleni. Niinpä aloinkin ideoida uutta tuotetta osaksi jo olemassa olevaa tuoteperhettäni. Lähdin siis opinnäytetyössäni etsimään itseäni sekä valmistamaan uutta tuotetta tuotesarjaani.

Valitsin toteutettavaksi tuotteeksi säilytyspurkin. Halusin tuotteen olevan käyttöesine, jota voisi pitää esillä ja näin osana jokapäiväistä sisustusta. Tavoitteenani oli suunnitella ja valmistaa kaunis ja käytännöllinen tuote. Lisäksi tahdoin samalla vahvistaa omaa tyyliä ja oppia valmistamaan itsenäisesti esineeni pintaan tulevia siirtokuvia.

Opinnäytetyössäni etsin yhteistyökumppaniksi puualan opiskelijan, joka auttaa minua kannen suunnittelussa sekä valmistaa purkkeihin vaadittavat kannet. Yhteistyökumppanilta toivon ammattitaitoista asennoitumista työhön. Lisäksi toivon löytäväni yhteistyökumppanin, johon voin olla yhteydessä tulevaisuudessakin.

Opinnäytetyössäni esineen suunnittelun ja valmistuksen lisäksi palaan lapsuuteeni kuvien sekä kirjojen kautta. Opinnäytetyöraporttiini olenkin liittännyt lainauksia lapsuuden ajan kirjoistani. Lisäksi opinnäytetyöraporttini sisältää muistoja lapsuudestani sekä kaipausta tähän kyseiseen aikaan.

Opinnäytetyöraporttissani mietin myös omaa tulevaisuuttani muotoilijana, sitä mitä aion tulevaisuudessa tehdä, sekä sitä mitä pelkään ja mistä unelmoin.

2 TYÖN TAUSTA

Kerron aluksi siitä, miten opinnäytetyöni idea sai alkunsa ja kenelle se on suunnattu. Lisäksi kerron työlleni asettamistani tavoitteista ja siitä miten pystyn ne saavuttamaan.

2.1 MISTÄ IDEA OPINNÄYTETYÖLLE ?

Idea opinnäytetyölleni sai alkunsa keväällä 2010. Aikaisemmat työni, joita olin valmistanut opiskelujeni aikana, vaikuttivat suuresti opinnäytetyöhöni. Näitä töitä olivat tekemäni keraamiset taskupeilit ja käsilaukut (kuvat 1-2). Halusinkin opinnäytetyössäni lähteä kehittämään omaa tyyliäni muotoilijana, sekä valmistaa toimivan ja käytännöllisen tuotteen muiden tuotteitteni jatkoksi.

Kerron nyt lyhyesti omasta tyylistäni. Tyyliini kuuluu vahvasti valokuvat sekä mustavalkoinen värimaailma. Haluan tuotteitteni avulla tuoda palan mennyttä aikaa osaksi tätä hetkeä. Tyylini

Kuva 1. Valmistamiani laukkuja.

Kuva 2. Taskupeili.

on myös aika henkilökohtainen. Haluan laittaa töihini usein palan itseäni. Tuotteeni syntyvät, joko tietyn tarinan tai tietyn tunteen kautta. Tämän tunteen tai tarinan haluan välittää tuotteeni kautta muille, jotta he voivat saada tuotteelle syvemmän merkityksen. Jotkut ihmiset voivat samaistua tuotteeni tarinaan, toiset voivat taas löytää muistoistaan omia tarinoitaan, joista tuotteeni heitä muistuttaa olemassa olollaan.

Opinnäytetyönäni valmistan keraamisen säilytyspurkin. Valitsin esineeksi purkin, sillä halusin esineen olevan käyttöesine. Pidän nimittäin käyttöesineiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi minua miellyttää ajatus siitä, että esineellä on käyttötarkoitus.

Halusin myös yhdistää tuotteeseeni muusta materiaallista valmistetun osan. Pidän muiden materiaalien liittämistä keramiikkaan. Taskupeileissäni sain yhdistää peilin keramiikkaan ja laukuissani olen käyttänyt kahvoissa nahkaa sekä metallisia renkaita.

Näin ollen halusin säilytyspurkin kannen olevan jotain muuta materiaalia kuin keramiikkaa. Valitsin kannen materiaaliksi puun, koska se on mielestäni kaunis materiaali ja sopii hyvin osaksi tuotettani. Lisäksi uskoin puisen kannen olevan käytännöllinen. Minulla on kotonani useita purkkeja puisilla kansilla ja olenkin ollut tyytyväinen niiden toimivuuteen. Ne ovat kestäneet jokapäiväisessä käytössä jo useita vuosia.

Puu oli myös materiaalina minulle aika tuntematon, joten halusin yhteistyökumppanini avulla oppia uusia asioita puusta. Myöskään ystäväpiirissäni ei ollut ketään puualan osaa-jaa, joten ajattelin tällaisen ihmisen löytämisestä olevan minulle hyötyä, mikäli haluaisin tulevaisuudessa tilata häneltä erilaisia puuosia tai tuotteita.

2.2 MIKSI JUURI PURKKI ?

Purkin valitsin esineekseni siksi, että se on mielestäni monipuolinen tuote. Sen sisälle voi säilöä monia asioita. Ajattelin, että valmistamaani purkkiin voisi säilöä vaikka suolaa, sokeria, teetä tai keksejä. Miksipä ei omia muistojaan ja ajatuksiaan, vaikka pieniin papereihin kirjoitettuna.

Aluksi kun lähdin ideoimaan opinnäytetyötäni, mietin myös muita käyttöesineitä mukeja, kulhoja ja lautasia. Purkki vei kuitenkin voiton näistä kaikista, sillä usein ihmiset säilyttävät astioita kaapeissa, mutta purkkeja taas pöydällä kaikkien nähtävissä. Halusin siis valmistaa käyttöesineen, joka ei jää kaappiin piiloon, vaan tulee nähdyksi osana kodin sisustusta.

2.3 KOHDERYHMÄ

Tuotteeni kohderyhmää ovat nuoret aikuiset sekä keski-ikäiset työssäkäyvät naiset, jotka hakevat sisustukseensa jotain käsintehtyä ja erikoista. Varsinkin ne nuoret aikuiset, jotka ovat itse varttuneet 80-luvulla, ovat kohderyhmääni, kuin myös ne keski-ikäiset naiset, jotka kasvattivat omia lapsiaan 80-luvulla. Uskon myös tuotteeni kiinnostavan vintagesta ja vanhojen tavaroiden keräilystä kiinnostuneita ihmisiä.

Mielestäni tuotteeni sopii myös ihmisille, jotka kaipaavat elämäänsä menneen ajan kauneutta. Tuote voi herättää heissä muistoja ajasta, joka ei enää palaa. Voisin sanoa asiakkaitteni olevan jollakin tavalla kuin minä, haaveilijoita ja haikailijoita. Tuotteeni muistuttaa heitä ajasta, johon liittyy niin paljon muistoja, joita he eivät haluaisi unohtaa.

2.4 TYÖN TAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Opinnäytetyöni tavoitteena on vahvistaa omaa tyyliäni muotoilijana ja oppia lisää itsestäni. Myös yksi tärkeimmistä tavoitteistani on suunnitella ja valmistaa kaunis sekä käytännöllinen tuote. Tavoitteisiini kuuluu myös oppia lisää siirtokuvien valmistamisesta sekä osata valmistaa niitä itsenäisesti. Lisäksi tavoitteenani on löytää luotettava ja ammattitaitoinen yhteistyökumppani, jonka kanssa voin luoda verkoston, jota voin hyödyntää myös tulevaisuudessa.

Tavoitteeni aion saavuttaa ahkeralla työskentelyllä ja sinnikkyydellä. Ensimmäiset ongelmat eivät saa horjuttaa työni etenemistä, vaan yritän aina löytää seuraavan ratkaisun, joka vie työtäni eteenpäin. Haluan myös, että yhteistyökumppanini ottaa minut vakavasti. Niinpä olen valmis maksamaan hänelle palk-

kaa työstä aivan kuin oikeassa yrityselämässä. Haluan hänen osallistuvan myös omilla mielipiteillään sekä ammattitaidollaan valmistamansa tuotteen toteutukseen ja suunnitteluun.

Aion myös kysyä opinnäytetyöni edetessä apua aina tarvittaessa, näin en jää yksin ongelmieni kanssa. Usein tuotteita tehdessä ulkopuolisten ihmisten apu ja mielipiteet voivat viedä työskentelyä tehokkaammin eteenpäin. He voivat myös keksiä sellaisia ideoita, joita minulle ei välttämättä tulisi mieleen. Tässä työssä aion käyttää ohjaavan opettajani apua ja hänen lisäksi myös muiden opiskelutovereitteni apua sekä mielipiteitä.

“Olin joskus aikonut kirjoittaa kirjan eläimistä ja kukista, sellaisina kuin minä olin ne nähnyt lapsena ja näin yhäkin silloin, kun suru ja murhe täyttivät mieleni ja pakenin lapsen maailmaan, joka sisimmässäni sai vuosi vuodelta yhä kauniimman ja aurinkoisemman hohteen.” (Kokko 1944, 7)

3 NÄIN VALOKUVAT TULIVAT OSAKSI MUOTOILUANI

Victor Barsokevitschin kuvat ovat minulle tärkeitä inspiraation lähteitä. Halusinkin tuoda hänen merkityksensä esille opinnäytetyöni raportissa esittelemällä häntä ja hänen tuotantoon, koska ilman niitä en olisi löytänyt valokuvia osaksi muotoiluani.

3.1 VALOKUVAT LÖYSIVÄT MINUT

Kiinnostukseni valokuvia kohtaan sai alkunsa ensimmäisen opiskeluvuoteni aikana. Talvella 2007–2008 VB-valokuvakeskuksessa oli esillä valokuvaajan Victor Barsokevitschin näyttely ”Suhteita”. Näyttelyssä näkemäni valokuvat tekivät minuun suuren vaikutuksen. Kuvista suurin osa oli ihmisten muotokuvia. Kuvis-
sa minua kiehtoivat lavastetut tilanteet sekä vaiva, joka oli nähty kuvien aikaansaamiseksi. Kuvat olivat mielestäni tietyllä tavalla

jäykkiä, mutta ehkä juuri tämä piirre miellytti minua. Lisäksi kuvista huokui voimakkaasti menneen ajan henki sekä vaatetuksessa että lavastuksessa (kuva 3).

Kuva 3. Kolme henkilöä, miehillä silinterihatut 1903.

En kuitenkaan tuolloin ajatellut valokuvien olevan osa muotoiluani. Valokuvat tulivat osaksi töitäni vasta syksyllä 2009 kurssin ”Ilmaisu, teos ja portfolio” yhteydessä. Tuolloin sain idean, jossa yhdistyivät minulle kaksi tärkeää asiaa, vanhanajan esineet sekä valokuvat. Näyttelytyössäni yhdistin sukuni vanhat valokuvat keräämisteen laukkujen pintaan. Tuolloin sukuni valokuvia tutkiessani löysin kuvan, jota en osannut hyödyntää kyseisen kurssin aikana. Kuva jäi kuitenkin pysyvästi mieleeni ja tästä syystä pyysinkin sitä mummoltani myöhemmin lainaan. Kuvassa esiintyy ukkini sekä hänen lapsensa. Lisäksi kuvassa on minulle tuntematon mies. Kuvassa ripustetaan linnunpönttöä puuhun (kuva 4).

Kuva toi mieleeni oman lapsuuteni, sillä kuva huokuu lasten iloa. Muistan omassa lapsuudessani leikkineeni paljon veljeni kanssa ulkona ja muistan isäni olleen kanssamme useasti. Näin tämä kuva toi mieleeni oman lapsuuteni valokuvat, joiden kautta aloin vähitellen kehittää ideaa opinnäytetyötäni varten. Halusin käyttää

lapsuuteni kuvia opinnäytetyössäni sekä palata muistoissani lapsuuteeni, jossa minulla on paljon hyviä muistoja. Lisäksi halusin tuoda työssäni esille mennyttä aikaa 80-lukua, jossa minun oli turvallista kasvaa.

Kuva 4. Linnunpöntön ripustus.

3.2 VICTOR BARSOKEVITSCH

Victor Barsokevitsch saapui puolalaisen isänsä kanssa Suomeen 23-vuotiaana. Hänen isänsä tuli Suomeen toimiakseen sotilassoittajana. Barsokevitsch toimi ensin konttoristina, ennen kuin kiinnostui valokuvaamisesta. (Piispa Arseni 2007, 6-9)

Barsokevitsch saapui vuonna 1887 Kuopioon, jota hän kuvasi kolmen vuosikymmenen ajan. Lisäksi hän kuvasi sitä ympäröivän maakunnan ihmisiä, rakennuksia, maisemia ja tapahtumia. Hän sai kuvissaan esiintyvät ihmiset edustamaan erilaisia ideoita, ammatteja ja aatteita. Hänen tuotannossaan näkyi myös lämmin ja humoristinen suhtautuminen henkilöaiheisiin. (Piispa Arseni 2007, 6-9)

Pysähtyneisyys ja odotus ovat läsnä Barsokevitschin tuotannossa. Taustakuvan ja rekvisiitan luoma maailma tuo hänen kuviinsa tunteen menneestä, kadonneesta maailmasta. Kuvista voi aistia ikuisuuden tunkeutumisen arkielämään. (Piispa Arseni 2007, 6-9)

Barsokevitsch kuuluu suomalaisen valokuvauksen uranuurtajiin (kuva 5). Vuonna 1927 hän lahjoitti negatiivinsa Kuopion Museoseuralle Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistykselle. Nykyään kokoelman säilytyspaikka on Kuopion Kulttuurihistoriallisessa museossa. Heillä on hallussaan yli 70 000 lasinegatiivin kokoelma Barsokevitschin tuotannosta. (Piispa Arseni 2007, 6-9)

Kuva 5 .Valokuvaaja Victor Barsokevitsch 1907.

Kuvat, joita valitsin opinnäytetyöni raporttiin Victor Barsokevitschilta olivat kuvia, joista osa oli jäänyt mieleeni hänen näyttelynsä aikana. Osan valitsin taas Piispa Arsenin toimittamasta kirjasta. Kuvien valintaan vaikutti kuitenkin se, millaisia tunteita ne minussa herättivät. Tällä sivulle valitsemani kuvat ovat kuvia, joissa esiintyy kaksi henkilöä. Kahden pienen tytön kuvan muistan jo näyttelystä. Kuva oli mielestäni kaunis, mutta jollakin tavalla surullinen (kuva 7). Poikien kuvan valitsin sen takia, koska heidän vaattensa ovat kauniita yksityiskohtineen. Omissa kuvissanikin haluaisin tuoda esille kauniita yksityiskohtia (kuva 8). Kaksi naista taas valitsin tunnelman takia. Mielestäni he ovat kaksi parasta ystävää, jotka odottavat rakkaittensa paluuta kotiin (kuva 6).

Kuva 6. Kaksi naista 1898.

Kuva 7. Kaksi pientä tyttöä 1904.

Kuva 8. Kaksi poikaa lasten pyörällä 1894.

Valitsin myös raporttiini Barsokevitschin muita valokuvia, jotka mielestäni kuvasivat hänen tuotantonsa. Halusin esitellä hänen ottamiaan kuvia pariskunnista, joista toinen on pukeutunut jonkilaiseen univormuun (kuvat 9,10), sekä lapsista univormuissaan (kuva 12 sivulla 19). Nämä kuvat valitsin siksi, koska pidän niistä itse erittäin paljon. Haluaisinkin vielä joskus tulevaisuudessa muokata siirtokuvia sotilaista ja heidän univormuistaan. Näihin kuviin sopii minusta todella hyvin jäykkyys, joka tuo mukanaan kuviin arvokkuutta.

Kuva 9. Venäläinen upseeri ja nainen 1917.

Kuva 10. Larsson Oskar, pariskunta suojelukunta puvuissa 1918.

Kuva 11. Potkukelkka ateljeessa, nainen ja poika 1913.

Potkukelkka ateljeessa (kuva 11 sivulla 18) ja polkupyöräilijöitä (kuva 13) kuvat otin osaksi raporttiani, koska niissä on hauska lavastettu tilanne. Pyörät ja kelkka on tuotu studioon ja taustakankaan sekä vaatetuksen avulla on saatu luotua aidon tuntuinen tilanne. Näiden tilanteiden aikaansaamiseksi on nähty vaivaa. Mielestäni ihmiset ovat onnistuneet näyttelemään hyvin roolinsa, jotta kuvasta on saatu mahdollisimman aito ja tunnelmallinen.

Barsokevitschin kuvia katsoessani toivoisin Suomeen lisää valokuvaamoja, jotka haluaisivat tuoda vanhanajan kuvaustyyliä osaksi nykyaikaa. Tällaisten studioiden kanssa voisin kuvitella tekeväni yhteistyötä, muokkaamalla heidän kuvistaan siirtokuvia tuotteisiini, joita voitaisiin myydä vaikkapa kuvaamoiden yhteydessä.

Kuva 12. Insinöörin esikunnan lähettit 1918.

Kuva 13. Polkupyöräilijöitä, Telenin ja Basilierin nuoret 1897.

*“Tiedäthän kun katselee vanhaa valokuva-albumia,
minä olen aina itku kurkussa. Kaikki mikä on unohdettu.
Ne jotka, tunnistamme, ihmiset, kadut , huoneet, ne me säi-
lytämme kunnes olemme itse poissa.”(Carpelan 2005, 177)*

4 KAIPAUS MENNESEEN

Pidän töitäni nostalgisina. Usein kaipaus ja mennyt aika ovat osana töitäni. Halusinkin opinnäytetyössäni perehtyä tarkemmin nostalgiaan, sen syntyyn ja merkitykseen.

4.1 NOSTALGIA

Ilmiönä nostalgia on vanha, mutta sen käsite luotiin hieman yllättäen. Se kehitettiin lääketieteellisiä tarkoituksia varten. Käsitettä käytti ensimmäisen kerran sveitsiläinen lääketieteen opiskelija Johannes Hoferig, joka nimitti sairaanloista koti-ikävää väitöskirjassaan nostalgiaksi. (Rossi & Seutu 2007, 9)

Aluksi nostalgiaa pidettiin sairautena. Tämän sairauden väitettiin johtavan jopa kuolemaan. Nostalgian yhtenä oireena oli pakkomieltainen kaipuun tunne. Lisäksi nostalgikolla uskottiin olevan kyky muistaa erilaisia kotipaikan tunteita, hajuja, makuja ja ääniä. (Rossi ym. 2007, 9)

Nostalgia on ilmiö, joka leimaa kulttuuriamme monella tasolla. Nostalgiaa on kuitenkin tutkittu suhteellisen vähän. Yleisesitystä nostalgiaista suomeksi ei ole ja kansainvälisiä teoksiakin on vain vähän. (Rossi ym. 2007, 8)

Nostalgia merkitsee kaipuuta entiseen parempaan aikaan ja paluuta muistoihin. Käsitteellä on kuitenkin kääntöpuolensa, joka on luonteeltaan melankolinen. Nostalgia merkitsee nimitäin kirjaimellisesti kotiin kohdistuvan kaipuun tuskaa. Sana tulee Kreikan sanoista nostos (kaipuu kotiin) ja algos (tuska). Vaikka nostalgiaa pidetään lohdullisena, niin siihen kuuluu osana tuskallinen tieto siitä, että entiseen ei ole enää paluuta, eikä mennyt maailma enää palaa. (Rossi ym. 2007, 8)

Nostalgia ei kuitenkaan aina merkitse kaipuuta menneseen tai koti-ikävää konkreettiseen

paikkaan tai aikaan. Se voidaan myös ymmärtää kaipuuna pois nykyhetkestä, joka ilmenee kaipuuna jonnekin. (Rossi ym. 2007, 9)

Romantiikan aikana nostalgiaa kiinnostuivat niin filosofit kuin runoilijatkin. Tämä merkitsi nostalgian historiassa siirtymistä konkreettisesta koti-ikävästä abstraktimpaan kaipuun käsitteeseen. Palattuaan kotiseuduilleen ihmiset olivat pettyneitä, sillä oikeasti he eivät halunneet palata tähän paikkaan, vaan tiettyyn aikaan, jonka he olivat kuitenkin jo menettäneet. (Rossi ym. 2007, 10)

Karin Johannissonin tutkimuksessa *Nostalgia, En känslas historia*, hän kirjoittaa eron olevan kokemus, jonka ihminen joutuu kokemaan eri elämänvaiheissa. Tämä ero aiheuttaa kaipuuta menneeseen. Syntymässä lapsi joutuu eroon äidistään. Kasvaessaan nuori joutuu eroon vanhemmistaan ja lapsuuden kodistaan. Myöhemmin ihminen kaipaa taakse jätettyjä kokemuksia ja elämänvaiheita. (Johannisson 2001, 8)

Maut, tuoksut, unet, aika ja paikka voivat laukaista meissä kaipuun tunteen. Menneisyytemme voi elää jatkuvasti vaikkapa jossain esi-neessä. Esineiden ja valokuvien avulla etsitään mennyttä aikaa ja paikkaa. (Rossi ym. 2007, 26) Etenkin valokuvilla on nostalginen vaikutus meihin. Karin Johannisson kuvaa valokuvan olevan mahdollisuus säilyttää tietty aika ja koskettaa sitä kuvan kautta. Valokuva loihtii elämään uudelleen ajan, joka on lähes aistein tunnettavissa ja käsin kosketeltavissa. (Johannisson 2001, 26)

Paluu menneeseen seuraa meitä koko elämämme ajan. Välillä se on kevyttä ja valoisaa nostalgiaa, joskus taas melankolista ja depressiivistä kaipuuta ja surua (Rossi ym. 2007, 35).

4.2 KAIPAUS ON OSA TÖITÄNI

Valokuvien myötä kaipaus on tullut osaksi töitäni. Kuvat herättävät minussa usein kaipausta. Kaipausta isovanhempiani kohtaan, joita en saanut koskaan tavata. Kaipausta lapsuuteeni, joka ei enää palaa. Kaipausta henkilöitä kohtaan, jotka eivät ole enää keskuudessamme. Sekä kaipausta kuviin sisältyviin tarinoihin, jotka unohtuvat pikkuhiljaa mielestäni ajan kuluessa eteenpäin.

Töihini olen halunnut laittaa palan itseäni, palan tarinaani. Tämä työ kertoo siitä, millainen minä olin ja millainen minusta on tullut. Matkaan usein ajatuksissani lapsuuteeni, jolloin minä ja veljeni olimme parhaita ystäviä. Aikaan, jolloin murheet eivät olleet niin suuria kantaa. Aikaan, jolloin hyvin vähänkin saattoi olla niin paljon.

Tämä työ ei kuitenkaan ole surullinen työ, eikä kaipaus ole mielestäni negatiivinen tunne. Se on mielestäni jopa yksi kauneimmista tunteista. Se on haikea ja hauras, mutta samalla hyvin voimakas. Kuvat tuovat työhöni kaipausta, mutta ne myös kunnioittavat kuvissa esiintyviä henkilöitä. Haluan työni kautta sanoa, että minä en unohda heitä. He ovat ajatuksissani ja kaipauksessani.

Työlläni tahdon myös kertoa vanhemmilleni, että he kasvattivat minut hyvin. Muistelen lapsuuttani hymyillen sekä kaivaten. Ilman heitä emme olisi veljieni kanssa pärjänneet ja olen onnellinen, että he ovat edelleen osa jokapäiväistä elämääni.

“Kohoisiko ihminen pimeydestä valoon, kuten päiväkorento oli tehnyt?” (Kokko 1944, 208)

5 PALUU LAPSUUTEEN

Kuvia ja nauhoja etsiessäni pääsin niiden kautta palaamaan lapsuuteeni ja sen sisältämiin muistoihin. Muistoista mieleenpainuvimmat olen ottanut osaksi raporttiani.

5.1 PALUU LAPSUUTEEN KUVIEN KAUTTA

Valokuvien etsimisen aloitin kotoani. Tiesin vanhemmillani olevan meistä lapsista yksivuotiskuvat (kuvat 14-16 sivuilla 27-28), joita tahdoin käyttää opinnäytetyössäni. Lisäksi etsin myös muita lasten kuvia. Pääpainona etsimissäni kuvissa oli se, että toivoin kuvien lasten syntyneen 80-luvulla. Lisäksi tahdoin kuvien olevan mielummin studiokuvia kuin itse otettuja. Tämä johtui enimmäkseen siitä, että pidän enemmän studiokuvien tunnelmasta.

Studiokuvissa minua kiehtovat lavastetut tilanteet. Henkilöt esiintyvät kuvissa yleensä kauniit vaatteet päällä ja kuviin on luotu rekvisiitan avulla lavastettu tilanne. Tämä tilanne on omalla tavallaan jäykkä, mutta josta voidaan silti löytää

tunnetta. Lisäksi studiokuvista oli helpompi muokata kauniita siirtokuvia. Tämä johtuu kuvissa olevasta valotuksesta ja taustakankaan tasaisuudesta.

Kuvia etsiessäni pääsin muistelemaan vanhempieni kanssa kuviin liittyviä muistoja, joita heillä oli minusta ja veljistäni. Lisäksi isäni etsi minulle siskoni yksivuotiskuvat, jotta sain ne myös osaksi työtäni. Tämä ele merkitsi minulle paljon. Olin näin saanut vanhemmiltani luvan käyttää kyseisiä kuvia, vaikka siskostani emme muuten paljoa puhu. Tämä oli mielestäni yksi osoitus siitä, että he uskoivat minun saavan kuvista aikaiseksi jotain kaunista, jotain mitä katsoessaan he voisivat muistella siskoani.

Oman perheeni kuvien lisäksi pyysin opinnäytetyöhöni poikaystävältäni Teemulta hänen yksivuotiskuviaan, joita olin nähnyt aikaisemmin (kuva 15 sivulla 27). Lisäksi pyysin veljeni tyttöystävää Johannaa etsimään hänen lapsuuden kuviaan (kuvat 17, 18 sivulla 28). Näiden kuvien pohjalta uskoin löytäväni sopivat kuvat siirtokuviini.

Ennen kuvien käyttöönottoa minun täytyi selvittää studiokuvien oikeudet. Etsin internetin avulla kuinka kauan valokuvaamoilla/valokuvaajalla on oikeus ottamiinsa kuviin. Kuvien oikeudet olivat 50 vuotta kuvan ottamisesta. Lisäksi jos kyseinen henkilö oli kuollut kuvien oikeudet vanhenivat vasta 70 vuoden päästä. (Suomen Kuvapalvelu Oy)

Näin ollen kaikkiin valitsemiini studiokuvaan minun täytyi kysyä luvat, jotta sain käyttää niitä työssäni. Antin, minun ja Annukan kuvat oli kuvattu firmassa nimeltä Foto Säde. Tämä yritys ei kuitenkaan ollut enää olemassa, vaan se oli lakkautettu. Näin näiden kuvien oikeuksia minun oli hankala selvittää. Yritin internetin avulla selvittää valokuvaajaa, jotta olisin voinut kysyä häneltä lupaa kuviin. En kuitenkaan löytänyt muuta tietoa kyseisestä henkilöstä kuin hänen sukunimensä, joka oli Nykänen. Myöskään vanhempani eivät muistaneet tarkkaan kuvaajan nimeä. Päätin kuitenkin käyttää kuvia työssäni, koska ne olivat minulle tärkeitä ja tunsin niiden olevan myös tärkeä osa työtäni.

Teemun ja Arin kuviin kysyin käyttöoikeudet Studio Tapiosta ja KuvaMatista. Kyseisiin firmoihin lähetin sähköpostia, joiden kautta sain myönteiset vastaukset (liite 1). Studio Tapion puolesta sain käyttää kuvia, kunhan vain mainitsin valokuvaajan. KuvaMatti suostui pyyntööni ilman mitään ehtoja. Kysyin myös ennen kuvien käyttöönottoa luvat kuvissa esiintyviltä henkilöiltä. Tämä oli helppo tehtävä, koska tunsin kaikki kuvissa esiintyvät henkilöt hyvin ja he suostuivat pyyntööni.

Tulevaisuudessa en voi valmistaa purkkeja myyntiin tässä työssä käyttämilläni Foto Säteen kuvilla, koska en saanut yhteyttä kuvaajaan. Niinpä näiden kuvien tilalle minun täytyy etsiä muita minua miellyttäviä kuvia, joiden käyttöön saan luvat. Lisäksi pystyn tulevaisuudessa käyttämään niitä kuvia, joihin olen kysynyt luvat ja saanut näin myönteiset päätökset.

Kuva 14. Veljeni Antin yksivuotiskuvat ja kuva meistä yhdessä.

Kuva 15. Minun ja Teemun yksivuotiskuvat.

Kuva 16. Annukkan ja Arin yksivuotiskuvat.

Kuva 17. Löytämiäni kuvia, joissa oli vain sitä jotain.

Kuva 18. Johanna lapsena.

5.2 HENKILÖT KUVIEN TAKANA

Valitsemisani kuvissa esiintyy: siskoni (kuva 20 sivulla 30), kaksi veljeäni (kuva 21 sivulla 31 & kuva 24 sivulla 34), poikaystäväni (kuva 23 sivulla 33) ja veljeni tyttöystävä sekä minä (kuva 22 sivulla 32). Lisäksi käytin isäni lapsuuden kuvaa linnun pöntön ripustamisesta (kuva 19), mistä tämä työ sai alkunsa.

Olen liittänyt kuvien yhteyteen muistoja ja ajatuksia, joita minulla on. Nämä ovat muistoja lapsuudestani, jonka vietin kahden veljeni kanssa. Muistoja poikaystäväni lapsuudesta, joita olen kuullut kerrottavan. Lisäksi olen liittänyt siskoni kuvan viereen tekstin, jossa kaipaen häntä. Veljeni tyttöystävän kuvaan ja linnunpönttökuvaan en ole liittänyt muistoja, vaan niiden tunnelma puhukoon puolestaan. Valitsin ne siksi, koska niistä huokuu se tunnelma, minkä minä liitän lapsuuteeni.

Kuva 19. Linnunpöntön ripustus.

ANNUKKA

Olet aina sydämessäni, vaikka emme koskaan tavanneetkaan. Sinun kanssasi minusta olisi kasvanut hyvin erilainen ihminen. Sain kuitenkin kaksi veljeä siskon sijaan. Sinä olit vain yksinkertaisesti liian hauras tähän maailmaan. Usein toivonkin, että olet jossain paljon paremmassa paikassa. En vain tiedä, onko se mahdollista. Minä en kuitenkaan koskaan unohda sinua siskoni.

Kuva 20. Siskoni Annukka.

ANTTI

Antti syntyi kaksi vuotta ennen minua. Hän peri isältämme vaaleat hiukset ja siniset silmät. Koko ikänsä hän on toiminut isoveljenäni. Hän on puolustanut ja suojellut minua.

Lapsena Antti valitsi irtomakeiskaupassa jokaista karkkia yhden. Ehkäpä hän halusi maistaa jokaista makua. Hänen kanssaan lähetimme korin metsän ojaa pitkin Aasiaan. Kori lähetettiin Aasian lapsille, jotta heillä olisi parempi olla. Se sisälsi palan pressua ja käpyjä sekä auton hiekkalaatikolta. Lisäksi korissa oli muuta metsästä löytämäämme tavaraa. Tuolloin minä uskoin korin kulkeutuvan Aasiaan, hänestä en ole varma.

Kuva 21. Veljeni Antti.

MINÄ

Minä olin ainut meistä, jolla oli syntyessään jo hiukset. Lisäksi olin ainut tummahiuksinen lapsi. Olin perinyt tämän piirteen äidiltäni, niin kuin monet muutkin piirteet.

Isäni sanoi minun olleen kramofonin neulalla pistetty. Minä rakastin nimittäin laulamista. Varsinkin suomalaisia klassikkoja, joita äitini tuolloin kuunteli. Isona halusinkin laulajaksi. Se oli yksi lapsuusaikani unelma, joka ei kuitenkaan toteutunut.

Lapsena olin sisäänpäin kääntynyt sekä arka ja ujo. Pelkäsin ukkiani, joka asui naapurissamme. Enkä koskaan uskaltanut mennä heillä käymään yksin, jos tiesin ukin olevan kotona. Veljeni kanssa uskaltauduin kuitenkin mummolaa ja vietimme siellä useita ikimuis-toisia hetkiä.

Kuva 22. Minä lapsena.

TEEMU

Teemu on tällä hetkellä yksi elämäni tärkeimmistä ihmisistä. Lapsena hän haaveili puistonvartijan ammatista. Tämä unelma vaihtui kuitenkin luonnonsuojelijaksi, kun Teemu ymmärsi sen, että puistonvartijoita ei työskennellyt Suomessa.

Teemu oli lapsena pikkuvanha. Hän luki paljon kirjoja, joiden aiheet käsittelivät niin eläimiä kuin myös lääketiedettä. Hän oli myös perheensä ainut lapsi ja hänellä oli värikäs mielikuvitus. Sen avulla hän pystyi leikkimään usein pitkiäkin aikoja yksin. Vielä tänä päivänäkin voin nähdä pilkahduksia tästä vilkkaasta lapsesta ja hänen värikkästä mielikuvituksestaan.

Kuva 23. Poikaystäväni Teemu.

ARI

Ari on minun nuorempi veljeni. Antin kasvattua liian suureksi siirryin leikkimään Arin kanssa. Usein leikeissämme olimme marsu ja pupu, eli Massu ja Pupi. Hän oli marsu ja minä taas pupu. Meillä oli jopa muovipusseista tehdyt paidat, joissa nimet lukivat.

Ari keräsi pienenä apinoita, joita oli valtava kokoelma. En usko, että hän on vielä tänäkään päivänä unohtanut niitä. Ari pysyi nimittäin lapsena paljon pidempään kuin Antti. Meidän molempien ollessa parikymppisiä rakensimme yhtenä talvena hänen kanssaan lumesta ponin, silloin olimme hetken lapsia jälleen.

Kuva 24. Pikkuveljeni Ari.

5.3 ERILAISTEN NAUHOJEN ETSINTÄ

Olin mielessäni ajatellut valokuvan lisäksi esi-
neeseeni kulkemaan jonkinlaisen nauhakuvion,
joka muistuttaisi minua lapsuudestani. Tätä
nauhaa etsiessäni matkasinkin ajatuksissani
lapsuuden muistoihini. Aloitin muistelun miet-
timällä erilaisia nauhoja muistuttavia asioita
lapsuudestani.

Mieleeni palasivat ne muistot, kun vedimme
veljieni kanssa C- kasettien sisältä pois niissä
olevaa nauhaa (kuva 25). Muistin myös muis-
tot siitä, miten VHS-kasetin nauha saattoi jäädä
kiinni videonauhurin sisään (kuva 25). Se oli
mielestäni yleistä siihen aikaan. Lapsena aina
toivoin, että isä pystyisi pelastamaan kyseisen
nauhan.

Lapsuudessani perheemme otti myös paljon
valokuvia. Muistan vielä kameran, joka meidän

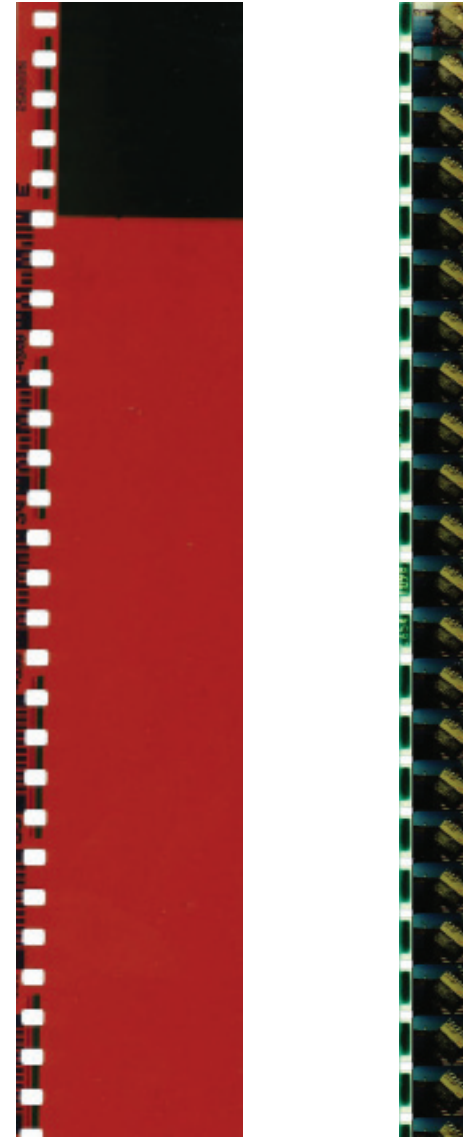

Kuva 25. C-kasetin nauha ja VHS-kasetin nauha.

perheellämme oli. Kehitettyämme kyseisellä kameralla otetut kuvat meillä oli tapana katsoa ne yhdessä ja muistan kuinka negatiivien nauhoille oli oma lokero valokuvien yhteydessä. Niinpä tämän muiston kautta sain osaksi suunnitteluani negatiivit (kuva 26).

Eräs muisto lapsuudestani on myös kummitsetäni kuvaama ”kesäkasetti”. Se oli itse kuvattu video, jonka hän kuvasi pikkuveljeni syntymän jälkeen. Videolla minä olen keinumassa ja veljeni Antti juoksee aurinkokuvioitua uimahousut jalassa kilpaa serkkujeni kanssa. Videon myötä otin suunnitteluuni mukaan myös videokameran nauhan (kuva 26).

Aluksi suunnitelmissani oli saada valitsemani nauha kulkemaan joko esineen ylä – tai alareunaan. Harkitsin myös nauhan asettelua kuvien väliin. Kutsuin etsimääni nauhaa mielessäni filminauhaksi. Halusin nimittäin nauhan olevan sellainen, että sitä ei käytetä enää nykypäivänä yhtä paljon kuin 80-luvulla lapsuudessani.

Kuva 26. Negatiivin ja videokameran nauha.

*“Välioni oli auki, ja me kuulumme kun äiti lauloi sitä
tuttua laulua merimiehestä, joka on kaukana merillä.
Isäkö hän ajatteli.”(Lindgren 1996, 11)*

6 TUOTTEEN SUUNNITTELU

Opinnäytetyössäni kaikki suunnittelu lähti liikkelle kuvista. Ensin valitsin kuvat, joiden ympärille rakensin idean esineestä ja sen muodosta.

6.1 KUVAN SUUNNITTELU

Ennen kuvien muokkamisen aloittamista olin mielessäni ajatellut kuvien ulkonäköä. Halusin kuvien olevan kauniita ja selkeitä. Halusin myös, että pienet yksityiskohdat tulisivat siirtokuvissa jollain tavalla esiin. Näitä pieniä yksityiskohtia, joita pidin tärkeinä kuvissa olivat, lasten henkselit ja lelut sekä vaatteiden tekstuurit.

Lähdin muokkaamaan valitsemiani kuvia Adoben Photoshopilla. Muokkaus tapahtui siten, että rajasin ensin kuvan. Tämän jälkeen muutin sen harmaasävykuvaksi. Lopullisen

mustavalkoisen kuvan sain aikaiseksi levels toiminnolla. Aluksi lähdin muokkamaan kaikkia valitsemiani kuvia, joista sitten valitsin parhaiten muokkaantuvat sekä ne, mitkä miellyttivät minua eniten. Tämän jälkeen muokkasin nämä kuvat siirtokuviksi. Valittuja kuvia oli loppujen lopuksi 11 (kuvat 27-37 sivuilla 39-42). Näitä kuvia muokkasin useita viikkoja, jotta sain kuvien parhaat puolet esiin. Lisäksi hain välillä etäisyyttä työhöni, jotta näkisin paremmin kuvissa olevat ongelmakohdat.

Suunnittelin myös muokkaamieni siirtokuvien yläreunaan kulkemaan nauhan, joka toimisi tällä tavoin kuvan kehyksenä. Päädyin käyttämään kehyksenä negatiivin osaa, koska sain sen avulla aikaiseksi mielikuvan siitä, että siirtokuva olisi osa isompaa nauhaa, josta se olisi irrotettu. Lisäksi negatiivista leikattu osa oli mielestäni kuvan ylä- ja alareunassa selkeä ja hyvännäköinen ratkaisu.

Lopullisiin siirtokuviin halusin siis luoda mielikuvan negatiivimaisuudesta. Joissakin kuvissa on hyvin paljon valkeaa ja vähän mustaa, toisissa taas päinvastoin. Mikäli kuvissa oli raskaita varjoja en halunnut poistaa niitä. Mielestäni niiden poistaminen olisi vienyt osan kuvan persoonaa mukanaan. Niinpä annoin kuvissa varjojen näkyä. En myöskään lähtenyt muokkaamaan kuvien tummia taustoja vaaleiksi, vaan muokkasin kuvat niin, että siirtokuviin taustat tulivat mustina. Tämä teki mielestäni kuvista vaihtelevampia tumman ja vaalen taustan ansiosta.

Kuvat 27- 29 Valokuvista muokattuja siirtokuvia.

Muokatessani kuvia mietin myös samalla tuotteelleni nimeä. Halusin nimen liittyvän kuviin ja niissä oleviin lapsiin. Valitsin työni nimeksi 80-luvun lapset. Tämä oli mielestäni osuva nimi työleni. Työssäni pääpaino on nimittäin kuvilla, joissa esiintyy 80-luvun lapsia. Kuvat ovatkin työssäni sitä, mikä on minulle aidointa 80-lukua.

Kuva 33- 35. Poikaystäväni ja veljeni muokattuja kuvia.

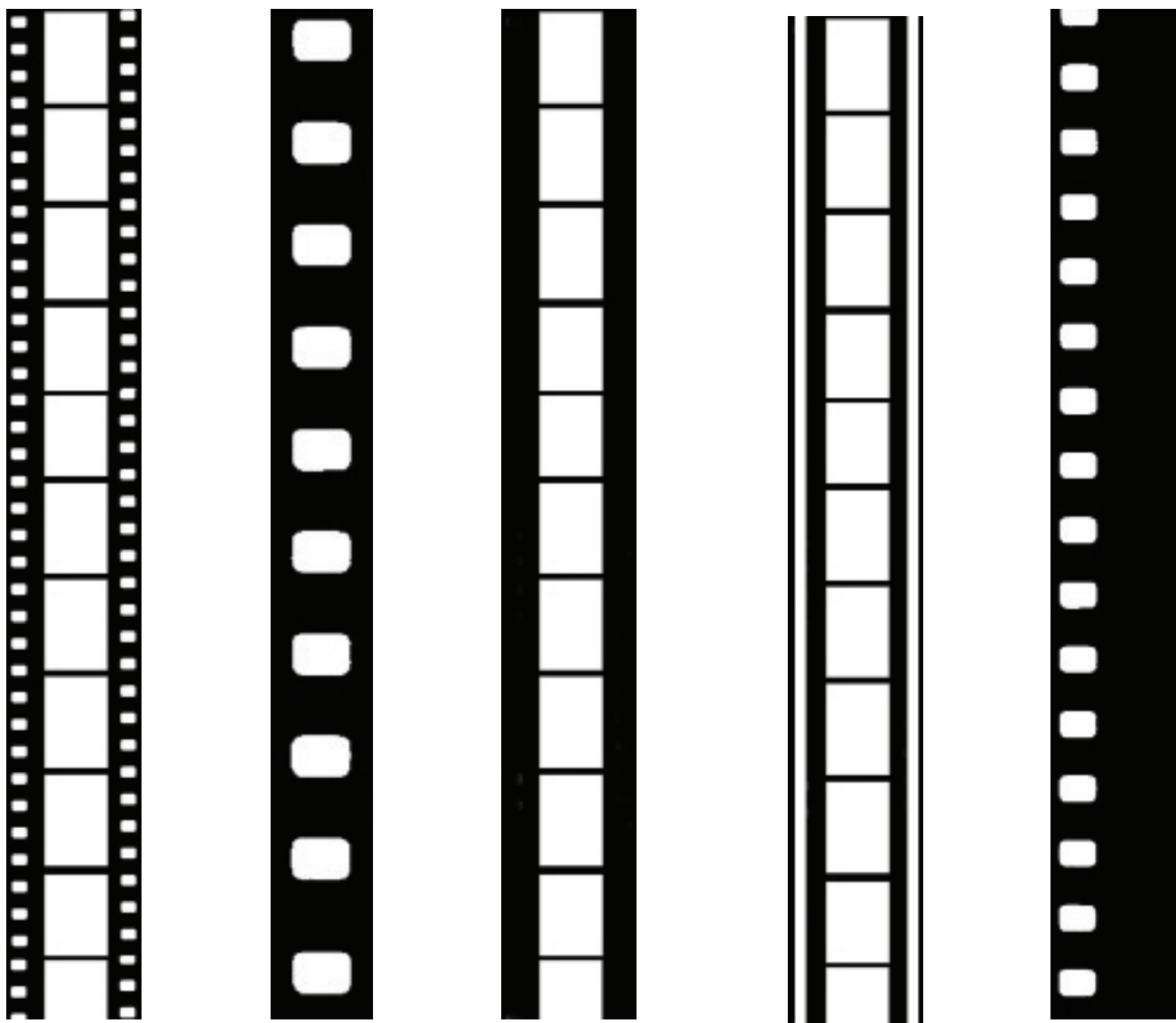
Kuvat 36-37 Muokattu linnunpönttökuva ja veljeni tyttöystävän kuva.

6.2 NAUHAN SUUNNITTELU

Skannattuani valitsemani nauhat lähdin muokkamaan niitä. Kokeilin ensin muokata niistä jokaisen mustavalkoiseksi. Näistä valitsin sitten kameran negatiivin ja videokameran nauhan, koska ne erottuivat edukseen muista ja olivat lähimpänä sitä lopputulosta, jota tavoitelin.

Lopulta valitsin näistä kahdesta negatiivin, koska siinä oli selvempiä aukkoja reunassa. Halusin nimittäin lopullisessa filminauhassani olevan aukkoja, sillä ne loivat nauhaan mielestäni 80-luvun tunnelmaa. Sain myös nauhan aukkojen avulla sidottua paremmin osaksi kuviani. Kuvien yläreunassa kulki kehyksenä osa negatiivia, jossa oli myös aukkoja. Lisäksi tällainen nauha oli myös mielestäni paljon mielenkiintoisempi, kuin sellainen jossa aukkoja ei olisi ollut.

Niinpä lähdinkin negatiivin pohjalta suunnittelemaan erilaisia nauhavaihtoehtoja (kuva 38 sivulla 44). Suurimman osan nauhoista olen keksinyt yhdistelemällä erilaisia ideoita päässäni. Kuitenkin toinen nauhavaihtoehto jonka valitsin lopullisiin purkkeihini on otettu suoraan negatiivin reunasta (kuva 38 sivulla 44). Toisen olen taas muokannut negatiivin pohjalta (kuva 38 sivulla 44). Videokameran nauhaa en pystynyt aivan kokonaan hylkäämään, vaan olen käyttänyt sitä tehosteena ja tunnelman luojana raporttini sivujen reunassa.

Kuva 38. Suunnittelemani nauhavaihtoehtoja, joista valitsin kaksi ensimmäistä.

6.3 MUODON SUUNNITTELU

Ennen luonnostelua mietin mielessäni lapsuudenajan muistojani, joita minulla oli. Mietin esineitä, joita ei enää nykypäivänä näe niin paljon kuin 80-luvulla, mutta joita on vielä olemassa. En halunnut kuitenkaan rajata muodon hakua vain lapsuuteeni, vaan ajattelin, että jos mieleeni tulee joku muoto, mikä miellyttää minua ja sopii purkkiini, voin käyttää myös sitä.

Näin lähdinkin ensin luonnostelevaan vapaasti erilaisia muotoja. Näihin muotihin asetin kuvan sekä nauhan. Tässä vaiheessa en oikeastaan miettinyt lainkaan 80-lukua, vaan annoin ajatukseni vaeltaa (kuva 39 sivulla 46).

Luonnostellessani etsin samalla myös tietoa 80-luvusta, erityisesti sen ajan muotoilusta ja muotoilijoista. Tätä tietoa oli mielestäni hyvin niukasti. Useat löytämäni taidekirjat eivät käsitelleet 80-lukua lainkaan, vaan loppuivat

70-luvulle. Löysin kuitenkin kirjastosta Kasari-kirja nimisen kirjan. Tässä kyseisessä kirjassa 100 aikuista, jotka olivat eläneet lapsuutensa 80-luvulla kertoivat lapsuuden muistojaan. He muistelivat kirjassa erilaisia pelejä, leluja ja tapoja, joita 80-luvun lapsiperheillä oli.

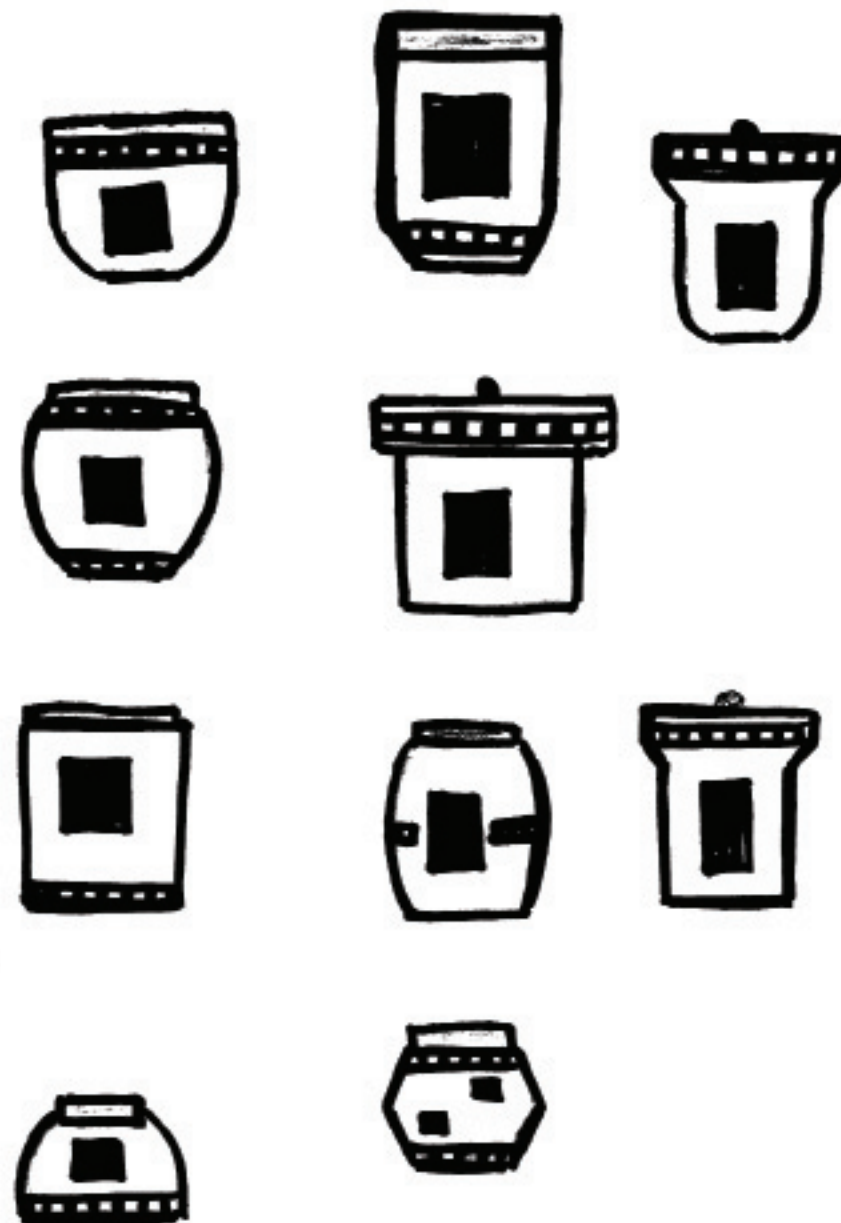
Näin aloinkin katsoa luonnoksia eri silmin. Valitsin luonnoksistani kolme, jotka toivat mieleeni joitakin mielikuvia lapsuudestani. Ensimmäisen valitsemani luonnoksen liitin mielessäni päiväkotimme lorupussin muotoon. Lapsuudessani erilaisilla loruilla ja peleillä oli iso osa jokapäiväisessä elämässä. Muistan jo aivan pienenä setäni hypyttäneen minua polvellaan ja lausuneen körön körön kirkkoon lorua.

Toisen muodon valitsin siksi, että siitä tuli mieleeni lapsuuteni peli Kimble. Nappulat Kimblesä ovat hieman kuin väärinpäin olevia silinterihattuja. Kimble oli mielestäni yksi lapsuuteeni mieleenpainuvimpia pelejä. Se oli yksinkertai-

nen peli, joten pystyin pelaamaan sitä jo nuorena. Pelissä minua kuitenkin aina jännitti, syötäisiinkö kaikki minun pelinappulani.

Kolmannen valitsemani muodon yhdistin mielessäni peliin nimeltä tuikkunen. Olen kuullut myöhemmällä iällä tätä peliä kutsuttavan myös nimellä vinkki. Eli tätä peliä pelattiin aina pimeän tultua. Yksi oli pelissä etsijä ja muut menivät piiloon taskulamppujen kanssa. Mikäli piilossa olija löydettiin, hänen täytyi mennä sovitettuun paikkaan. Tässä paikassa hän sai huutaa vinkkiä, minkä muut pelaajat yrittivät hänelle antaa taskulampuillaan, jäämättä itse kiinni. Niinpä kolmannen muodon yhdistin mielessäni näihin taskulamppuihin.

Lopulta luonnosteni pohjalta päädyin siis kolmeen muotoon, joita lähdin työstämään eteenpäin. Tein seuraavaksi muodoista 3D-kuvat Rhinocerosella ja aloin samalla miettiä tarkemmin esineen kokoa (kuvat 40-42 sivulla 47). Nähtyäni muodot kolmiulotteisina valitsin niistä sen

Kuva 39. Ensimmäisiä luonnoksia.

mistä pidin eniten ja mikä mielestäni ei ollut liian raskas tai liian tavanomainen. Lisäksi uskoin siirtokuvien sopivan parhaiten kyseiseen muotoon (kuva 42).

Muotoa miettiessäni mietin myös purkkiin tulevaa puista kantta. Mietin, miten kansi tulisi purkkiin, tulisiko se purkin sisä- vai ulkopuolelle. Lisäksi mietin jo tässä vaiheessa kannen muotoa ja sen käytännöllisyyttä. Samanaikaisesti mietin myös esineen lopullista kokoa. Tämä tapahtui siten, että mittailin kotonani erikokoisia esineitä nähdäkseni minkä kokoinen purkki voisi olla luonnossa. Lisäksi tein kolmiulotteisia malleja eri kokoisista purkeista. Tein myös kaksi erikokoista paperista pienoismallia, joista lopuksi valitsin tilavamman vaihtoehdon.

Suunnitteluni edetessä tulin kuitenkin epävarmaksi kuvan suuruudesta purkkiin nähden. Pelkäsin, että purkista tulee liian leveä ja kuvasta taas liian kapea. Kuvaa sain kuitenkin suurennettua parilla millillä ja loppujen lopuksi pienoismallissa kaikki näyttikin yllättävän hyvältä.

Kuvat 40-42. Kolme valitsemaani muotoa.

Mitat valittuani tein vielä purkista useamman kuvan, johon Photoshopin avulla asettelin yhden purkkiin tulevista kuvista sekä useampia nauhavaihtoehtoja. Tämän tein nähdäkseni miltä kyseiset vaihtoehdot näyttäisivät (kuvat 43-45). Näiden kokeilujen jälkeen esittelin niitä ohjaavalle opettajalleni Marja-Leena Piipolle. Hänen kanssaan valitsimme kaksi ensimmäistä nauhavaihtoehtoa lopulliseen työhöni.

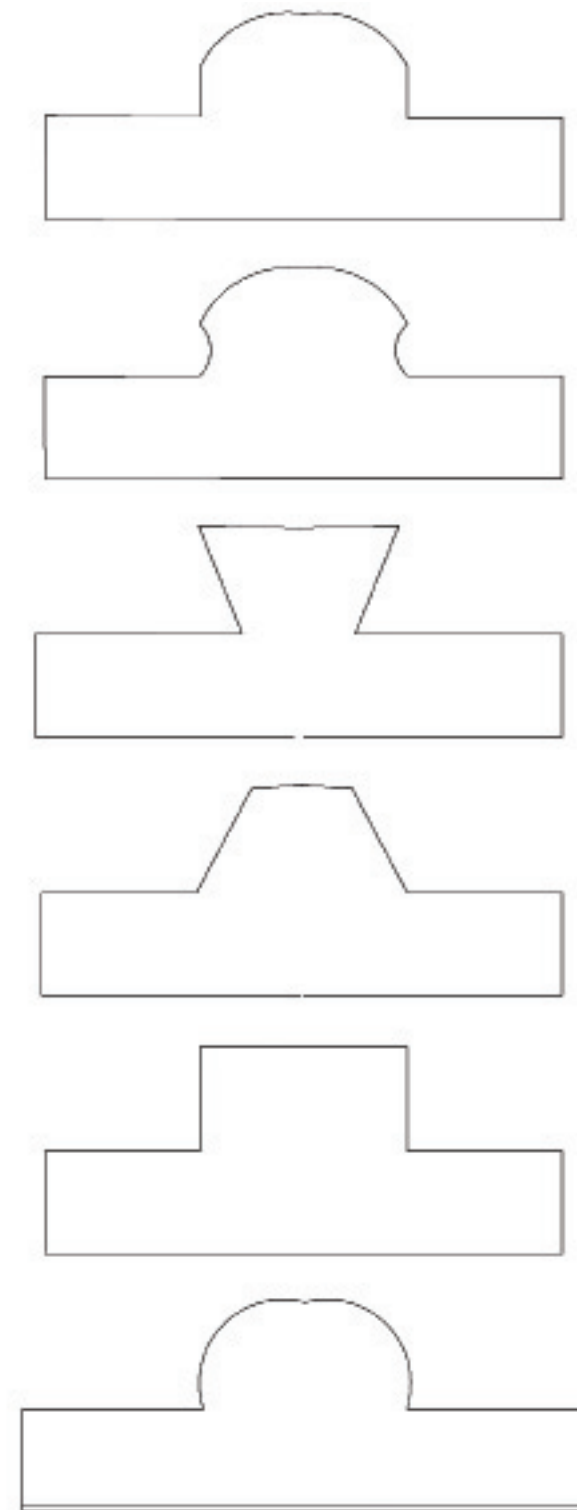
6.4 KANNEN SUUNNITTELU

Valitessani esineen muotoa olin samaan aikaan miettinyt, kuinka puinen kansi tulisi esineeseen. Vaihtoehtoja minulla oli kaksi, eli joko kansi tulisi esineen sisään tai sitten kansi tulisi esineen päälle. Päädyn lopulta kanteen joka tulisi esineen sisään. Tämä oli mielestäni erikoisempi ratkaisu ja sopi paremmin esineen ulkonäköön.

Mietin myös kantta suunnitellessani kuinka sen saisi nostettua helposti pois esineen sisältä. Olin nähnyt aikaisemmin purkkeja joiden kannet nostettiin pois sormille tarkoitettujen reikien avulla. En kuitenkaan halunnut omaan kanteeni reikiä, jotka olisivat menneet kanteesta kokonaan läpi. Niinpä aloin miettimään myös muita ratkaisuja.

Seuraava ratkaisu mikä mieleeni tuli oli kannessa oleva nuppi. Tämän avulla kansi voitaisiin nostaa esineen sisältä pois. Tämä idea alkoi houkuttelemaan minua ja lähdin suunnittelemaan kantta erilaisilla nupeilla (Kuva 46).

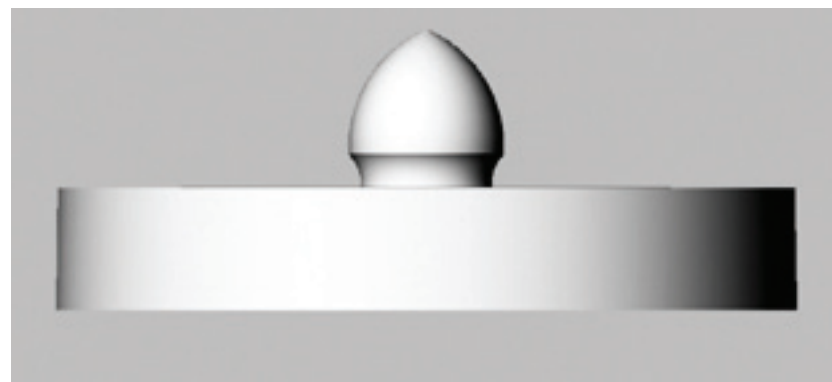
Kuva 46. Kanska erilaisilla nupeilla.

Nupin suunnittelun aloitin siten, että etsin ensin esineitä joissa olisi nuppi. En löytänyt oikeastaan montakaan purkkia nupillisella kannella. Niinpä päätin etsiä verhontankojen ja kaappien nuppeja, joista voisin katsoa nuppien muotoja (kuva 47). En halunnut kanteeni tulevan nupin olevan pyöreä tai neliö, vaan vein suunnitella vielä perusmuotoja hieman pidemmälle (kuvat 48-50). Tässä vaiheessa suunnittelussa en ajatellut 80-lukua enkä lapsuuttani, vaan halusin kannen sopivan purkkiin. Uskoin löytäväni sopivan kannen seuraamalla omia vaistojani.

Kuva 47. Löytämiäni nuppeja.

Kuvat 48-50. Kolme valittua nuppivaihtoehtoa.

Nupin suunnittelun edetessä kokeilin myös Rhinoceros ohjelman avulla kannellista nuppia purkkiini, jotta sain tarkemmin selville miltä se tulisi näyttämään. Olin ajatellut kannen olevan suora, mutta kokeilin myös kuperaa kantta (kuva 51). En kuitenkaan pitänyt tämän kannen ulkonäöstä niin paljon kuin suoran kannen. Niinpä valitsin suoran kannen nupilla (kuvat 52-53). Olin suunnitellut myös, että kannesta tulee tumman sävyinen, jotta se sopisi siirtokuvien mustaan sävyyn. Näin ollen teinkin Rhinoceroksella kuvia purkista myös tummalla kannella (kuvat 51-52).

Kuvat 51-53. Kupera - ja suora kansi.

“He seisoivat hiljaa ja katselivat ulos talvi-iltaan. Tähdet loistivat Huvikummun katon yläpuolella. Sisällä oli Peppi. Hän olisi siellä aina. Se oli kummallinen ajatus. Vuodet vierisivät, mutta Peppi, Tommi ja Annika eivät koskaan kasvaisi aikuisiksi.” (Lindgren 2000, 291)

7 KUVAT MUUTTUVAT SIIRTOKUVIKSI

Siirtokuvat ja niiden valmistaminen kiehtoivat ja vetivät minua puoleensa. Alussa olin kuitenkin epävarma itsestäni ja mietin mielessäni, osaisinko valmistaa niitä? Lopulta oppimisen into meni pelon edelle. Halusin oppia lisää siirtokuvista.

7.1 KALVOISTA SEULOIKSI

Lopullisia kuvia, jotka valitsin, oli 11 ja ne olivat kokoa 7,2 x 11 cm. Nauhavaihtoehtoja valitsin kaksi, koska molemmat näyttivät purkin yläreunassa hyvältä, enkä halunnut vielä tässä vaiheessa hylätä kumpaakaan. Muokkaamistani kuvista tulostettiin kalvot valotusta varten. Jokainen kalvo sisälsi henkilöiden kuvia ja nauhoja.

Ennen seulojen valotusta puhditsin itselleni useita seuloja. Puhdistettuani seulat kuivatin ne ja levitin niiden pintaan valotusemulssion, jonka kuivasin hiusten kuivaajalla. Tämä tein siksi, että emulssio kuivaisi kauttaaltaan. Jos olisin antanut emulssion kuivaa huoneenlämmössä ilman kuivatusta, sen läpikuivumiseen olisi mennyt useita viikkoja.

Ennen valotusta kohdistin vielä kalvot kohdakkain. Valottamiseen tarvitaan nimittäin kaksi kalvoa päällekkäin, jotta valotettavasta kuvasta saadaan mahdollisimman tumma. Tämän avulla seula saadaan aukeamaan.

Kohdistamisen tein valopyödän avulla (kuva 54 sivulla 54), jotta näin tarkasti pienten yksityiskohtien osumisen kohdakkain. Saatuaani kalvot kohdakkain teippasin ne kiinni toisiinsa, jotta ne eivät lähteneet liikkumaan. Osan kalvojen

kuvista jouduin leikkaamaan erilleen, koska kokonaisina kalvoina jokaisen kuvan pienimmät yksityiskohdat eivät osuneet vastakkain. Niinpä usein leikkasinkin toisesta kalvosta kuvat irti ja kohdistin ne toisen kalvon päälle yksitellen. Kohdistamisessa minua auttoi aikaisempi kokemukseni siirtokuvakalvojen kohdistamisesta. Osasin jo tässä vaiheessa katsoa, että pienet yksityiskohdat tulivat varmasti kohdakkain.

Valotusaika seuloissani oli seitsemän minuuttia ja seulan ja valon etäisyys toisistaan oli 38 senttimetriä. Seulani onnistuivat ensi yrittämällä (kuva 55). Tämä johtui osittain siitä, että olin valottanut seuloja opintojeni aikana. Seulat joita käytin olivat tiheydeltään 100 meshiä. Halusin mahdollisimman tiheät seulat käyttööni, jotta kuvien pienet yksityiskohdat onnistuisivat valottaessa mahdollisimman hyvin.

Kuvat 54-57. Kalvoista seuloiksi ja seuloista siirtokuviksi.

7.2 SIIRTOKUVIEN VALMISTUS

Aluksi sekoitin painoöljyn ja painoväriin toisiinsa. Painoväristä tein notkeaa ja juoksevaa. Väri, jolla olin päättänyt painaa kuvani, oli musta (Ruger & Gunzel 0468 painoöljy +BF 4101 Balck). Mustan värin valitsin kuviini, koska olin käyttänyt sitä siirtokuvissani aikaisemmin. Lisäksi se sopi mielestäni hyvin valokuvaan ja toi niiden parhaat puolet esiin.

Valmistettuani painoväriä aloitin kuvien painamisen. Painoin ensin koe-erän, jonka liitin koepaloihin. Koepalat poltin 870 asteen koristepoltossa (liite 6). Tämän tein siksi, että näkisin värin toimivuuden. Tämän jälkeen pystyi toteamaan, että kyseinen väri toimi hyvin. Se näytti hyvän paksuiselta ja toimi lasitteiden kanssa. Myöskään lakasta ei jäänyt näkyviä jälkiä lasitteisiin, joten olin tyytyväinen lopputulokseen.

Seuraavaksi jatkoin oikeiden kuvien painamista tekemälläni värillä (kuva 56 sivulla 54). Painettuani tarvitsemäni määrän kuvia laitoin vielä lakan (Yellow LTHX Covercoat) niiden pintaan. Tämän jälkeen kuvat olivat valmiita käyttöön (kuva 57 sivulla 54).

Lasitteita kokeillessani kokeilin myös aina lasitettuihin kokeiluihini siirtokuvia. Kokeiluja, joita lasitin olivat, valamani koepalat sekä juomalasit. Käytin työssäni juomalaseja kokeiluina, jotta näin miten lasite toimii esineen suoralla pinnalla. Lisäksi halusin selvittää, miltä siirtokuva näytti esineessä. Juomalasit valoin muotilla, jonka olin valmistanut toisella vuosikurssilla.

Tehtyäni ensimmäisiä kokeilujani kaikki meni mielestäni hyvin. Siirtokuvat näyttivät toimineen juuri niin kuin olin toivonutkin. Kokeilujen edetessä vastaan tuli kuitenkin ongelma. Polttamani siirtokuvat olivat alkaneet kuroutua

yläkulmistaan (kuva 58 sivulla 56). Kysyin apua opettajaltamme Jari Puttoselta. Hän sanoi ongelman voivan johtua lähes mistä tahansa. Puttonen epäili ensisijaiseksi syyksi likaa, joka olisi joutunut kuvan alle. Näin ollen laitoin uudet kuvat samoihin kokeiluihin ja poltin ne uudelleen.

Tällä kertaa olin todella tarkka kuvien kiinnityksessä, jotta likaa ei jäisi kuvien alle. Lisäksi pyyhin vielä esineiden pinnat ennen kuvien kiinnitystä. Varmistin myös, että ilmakuplia ei ollut jäänyt esineen ja kuvan väliin, sillä ilmakuplat voivat aiheuttaa reikiä siirtokuviiin. Poltettuani esineet pystyin huokaisemaan helpotuksesta. Siirtokuvat olivat onnistuneet, eivätkä olleet enää kuroutuneet.

Tein vielä tämän jälkeen kokeiluja varmistaakseni kuvien toimivuuden, koska en halunnut jättää sitä yhden onnistuneen koepolton varaan. Kokeilut, joita jatkoin olivat onnistuneita. Kuvien kiinnittämisessä jatkoin tarkkaa työskentelyä puhtaalla työpisteellä.

Kuva 58. Kuroutuneita siirtokuvia.

*“-En tiedä oliko se viisasta, Joonatan sanoi.
-Mutta on asioita, jotka täytyy tehdä, muuten
ihminen ei ole ihminen, vaan vain rikkahip-
punen. Olenhan minä sen ennenkin sinulle
sanonut.”(Lindgren 1996, 163)*

8 VALAMINEN JA LASITTAMINEN

Valmistustekniikaksi esineelleni valitsin valamisen siksi, että se soveltui parhaiten esineiden sarjatuotantoon. Lisäksi sain mielestäni sillä aikaiseksi parhaimman lopputuloksen. Olisin voinut toteuttaa työni myös muovamalla, mutta tämä vaihtoehto karsiutui pois, koska minulla ei ollut tarpeeksi kokemusta siitä. Valamalla olin taas valmistanut opintojeni aikana useita esineitä.

8.1 VALUSAVEN VALINTA JA KOEPALAT

Valitsin valusavekseni Posion kivitavarasaven (liite 3), koska se oli minulle jo ennestään tuttu massa. Lisäksi olin tottunut käyttämään sitä ja pidin sitä myös toimivana. Myös massan väri oli mielestäni sopiva esineisiini. Se oli pehmeän luonnonvalkoinen, joka sopi mielestäni hyvin mustien siirtokuvien pariaksi.

Valmistin kyseisestä massasta ensin koepalat, joiden avulla selvitin sen kutistuman. Valamani koepalat poltin kertapoltossa 1250 asteeseen. Poltin koepalat tähän lämpötilaan, koska tämä tulisi olemaan esineitteni lasituspolton lämpötila. Kyseisiin paloihin olin merkannut merkkit viiden senttimetrin etäisyydelle toisistaan. Näin pystyin polton jälkeen mittaamaan kuinka paljon merkkien välimatka oli kutistunut. Sain kutistumaksi 10 %, jonka avulla suurensin suunnittelemani esineeni mitat mallinetta varten.

8.2 MUOTIN VALMISTUS

Ennen muotin valmistusta, valmistin esineen mallinetta varten terän. Terän valmistin pellistä. Peltiin sain esineen oikean koon ja muodon paperille suurennetun mittapiirustuksen avulla (liite 4), jonka liimasin peltiin. Tämän jälkeen sahasin terän lehtisahalla, liimatun mittapiirustuksen muotoja mukaillen. Lopuksi vielä viilasin ja hioin terän. Tämän jälkeen terä oli valmis mallineen valmistukseen.

Seuraavaksi kohdistin terän oikeaan kohtaan kipsidreijalle. Kohdistaminen tapahtui kipsidreijan levyyn piirretyn esineen halkaisijan avulla sekä suorakulmia käyttäen. Suorakulmien avulla katsottiin, että pellin keskikohta oli kipsidreijan keskellä.

Terän asetettuani valmistin sen avulla esineestäni mallineen. Mallineen valmistin

kipsistä ja muodon sain aikaiseksi tekemäni terän avulla (kuva 59 sivulla 60). Mallineen kävin vielä läpi siklillä ja hiomapaperilla, jotta sain mallineen pinnan mahdollisimman sileäksi muottia varten. Olin oppinut opiskelujeni aikana, että mitä sileämpi ja tasaisempi malline on, sitä parempi tulee muotin sisäpinnasta. Lisäksi varmistin vielä mallineeni muodon olevan päästävä, jotta se irtoaisi muotista. Päästävyuden katsoin suorakulman avulla.

Mallineen valmistuttua lakkasin, soopasin ja rasvasin sen, jotta muotti ei jäisi kiinni mallineeseen ja että malline saataisiin ehjänä ulos muotista. Käsiteltyäni mallineen laitoin sen ympärille rajoittimen muotin valmistusta varten. Rajoittimen käsittelin valopetrolilla, jotta se ei jäisi kiinni muottikipsiin. Tämän jälkeen valoin muotin ensimmäisen osan (kuva 60 sivulla 60).

Ensimmäisen osan valmistuttua tein seuraavaksi muottiin tulevan sarjarenkaan mallineen. Sarjarenkaan malline on kipsinen kartio, joka asetetaan mallineen ja muotin ensimmäisen osan päälle.

Ennen sarjarenkaan valamista kaiversin vielä muottiini lukot, joiden avulla sain sen pysymään paikallaan muotin päällä. Tämän jälkeen asetin sarjarenkaan mallineen muotin päälle (kuva 61) ja käsittelin sen pinnan samalla tavalla kuin mallineen aikaisemmin. Lopuksi vielä kiinnitin sarjarenkaan mallineen ympärille rajoittimen, jonka jälkeen valoin sarjarenkaan kipsistä (kuva 62).

Muotteja valmistin kaksi, joten valmistin muotin ensimmäisen puoliskon ja sarjarenkaan kaksi kertaa. Tämän jälkeen laitoin muottini kuivumaan kuivuriin. Muotit täytyi saada kuiviksi ennen valamista, jotta muotti toimisi valun aikana mahdollisimman hyvin.

Kuvat 59-62. Muotin valmistus, mallineesta valmiiksi muotiksi.

8.3 LASITEKOKKEET

Valitsin jo alussa käyttäväni työssäni kiiltävää lasitetta, koska se soveltui hyvin työhöni. Tiesin siirtokuvien toimivan hyvin kiiltävän lasitteen kanssa. Lisäksi olin oppinut opiskelujeni aikana, että kiiltävä lasite soveltui käyttöesineisiin. Se oli kestävämpää, eikä naarmuuntunut niin helposti kuin matta lasite.

Halusin käyttää esineessäni sisä- ja ulkopinnalla samaa lasitetta. Olin miettinyt tätä ratkaisua, mikäli minulla olisi tulevaisuudessa oma yritys. Saman lasitteen käyttäminen molemmilla pinnoilla mahdollisti esineen kastolasittamisen. Mielestäni kastolasittaminen oli paras ja kannattavin ratkaisu, koska esinettä kastettaessa lasitetta menee mahdollisimman vähän hukkaan.

Valitsin aluksi viisi erilaista kiiltävää lasitetta, joita lähdin kokeilemaan. Lasitteet valitsin polttolämpötilan mukaan. Polttolämpötilaksi

valitsin 1250 astetta, koska tiesin sen soveltuvan valitsemalleni massalle hyvin. Kyseiset lasitteet olivat: AH 2, EC 139, EC 143, EC 309 ja EC 315 (liite 4). Nämä lasittereseptit otin Emanuel Cooperin The Potter`s Book of Glaze Recipes kirjasta sekä Airi Hortlingin kirjasta Kivinen Maa.

Lasitettuihin koepaloihin kokeilin myös alussa siirtokuvia, joita lainasin luokkatovereiltani Laura Hynniselältä ja Marjukka Rasalta. Tämän tein siksi, jotta näkisin jäikö lakasta näkyviä rajoja lasitteeseen. Lainasin kuvia luokkatovereiltani sen takia, että pystyin näin nopeuttamaan omaa työskentelyäni. En ollut vielä tässä vaiheessa ehtinyt painaa omia siirtokuviani. Rasalla ja Hynnisellä oli valmiina painettuja siirtokuvia ja he suostuivat lainaamaan niitä minulle.

Ensimmäisten kokeilujeni jälkeen jatkoin kolmen lasitteen kokeilemista eteenpäin. Nämä lasitteet olivat EC 143, EC 309 ja EC 315. Kaksi

muuta lasitetta karsiutuivat pois ilmakuplien ja epätasaisuuden takia. Ilmakuplien uskon johtuneen lasitteissa olleesta liidusta.

Jatkettuani testejä kolmella valitsemallani lasitteella, vastaan tuli ongelma. Olin lasittanut juomalasejani kyseisillä lasitteilla. Polton jälkeen lasitepinta oli täynnä ilmakuplia. Nämä kuplat eivät olleet tulleet niin selvästi näkyviin pienissä koepaloissa, jotka poltettiin vaakatasossa. Juomalasien pystypinnoilla lasite kuitenkin käyttäytyi eri tavoin. Ilmakuplia oli erityisen paljon kohdissa, joissa lasitetta oli paksusti.

Tämän jälkeen päätin korvata liidun lasitteissani wollastoniitilla, koska liidusta poltossa kaasuuntuva hiilidioksidi saa aikaiseksi lasitteisiin näkyviä pieniä ilmakuplia, jotka saavat aikaan reikiä lasitteen pinnalle. Liidun voikin korvata wollastoniitilla, jossa ei ole kaasuuntuvia osia. (Jylhä-Vuorio 2002, 114) Tämän uskoin vähentävän ilmakuplia ratkaisevasti. EC 143 ja EC 309 raaka-aineiden korvauksen tein seger laskukaa-
van avulla (liite 5). Lasitteen EC 315 reseptin,

jossa liitu oli jo korvattu wollastoniitilla sain luokkatoveriltani Laura Hynniseltä (liite 5).

Valmistin lasitteita aluksi 100 g:n erät, joiden avulla kokeilin niiden toimivuutta. Nämä lasitteet näyttivät huomattavasti paremmilta esi-
neen pinnassa. Lasitteissa näkyi ainoastaan aivan pieniä ilmakuplia ja vähän suurempia jos lasitekerros oli paksu

Lopullisen lasitteen valitsin kokeilujen perusteella. EC 315 en valinnut, koska mielestäni EC 309 näytti vain yksinkertaisesti paremmalta. EC 143 pintaan muodostui kiteitä, jos se jäi alipolttoiseksi. Tämä lasite oli kuitenkin pinnalta miellyttävä ja toimi hyvin siirtokuvien kanssa.

Valitsin lopulta EC 309 wollastoniitilla. Tähän ratkaisuun vaikutti lasitteen hyvä pinta sekä se, että aikaa oli vain rajoitetusti opinnäytetyöni valmistamisessa. Tämän takia en lähtenyt kokeilemaan lasitetta EC 143 pidemmälle.

8.4 VALAMINEN

Muottini kuivuttua valoin ensin koevalun esineestäni, jotta näkisin muotin sekä massan toimivuuden kyseisessä esineessä (kuva 63 sivulla 64). Halusin myös koevalun avulla määrittää seinämän paksuuden esineelleni. Koevalussa valuaikani oli 15 minuuttia. Valitsin valuajan lähinnä aiempien tekemieni esineiden valuaikojen perusteella.

Irrotettua esineeni muotista halkaisin sen, nähdäkseni esineen seinämän paksuuden. Halkaitun esineen seinämän paksuus oli mielestäni hyvä. Tämä paksuus oli 5,5 mm (kuva 64 sivulla 64). Se ei ollut liian paksu eikä näin tehnyt esineestä raskaan oloista. Valitsin siis tämän perusteella esineeni valuajaksi 15 minuuttia.

Muotteja minulla oli valaessani käytössä kaksi, joka hieman nopeutti työskentelyäni. Parhaimmillaan sain valettua päivässä kuusi onnistunutta esinettä (kuva 65 sivulla 64).

Esineen valaminen oli helppoa. Kuitenkin esineen suuaukon tasaisesti leikkaaminen vaati minulta harjoittelua. Myös esineen muotista kumoaminen osoittautui haastavaksi. Esine saattoi helposti vääntyä muotista ulos tullessaan. Tämän ongelman ratkaisin niin, että kumosin esineeni aina matalan tuolin päälle. Näin pystyin nostamaan muotin esineen päältä mahdollisimman suorassa ylös.

Valettua esineet viimeistelin ne seuraavana päivänä hiomalla suuaukon reunan tasaiseksi, sienetemmällä esineen pinnan sekä pyöristämällä suuaukon sienellä (kuva 66 sivulla 64). Viimeistelin esineen kuivana, jotta se ei lähtisi vääntymään. Alussa viimeistelyni oli hieman kömpelöä, ennen kuin opin tuntemaan esineen paremmin. Tämän jälkeen sekin alkoi sujua. Viimeistelyäni esineet raakapolttin ne 950 asteessa ennen lasittamista (liite 6).

Kuvat 63-66 Koervalu ja valettuja esineitä.

8.5 LASITTAMINEN

Lasitin raakapoltetut esineeni kastamalla. Tämä tapahtui siten, että kaadoin ensin esineeni sisään lasitetta, jonka kaadoin sen jälkeen pois. Näin sain esineen sisäpinnan lasitettua. Tämän jälkeen kastoin esineen alapuolen lasitteeseen.

Yritin lasittaa esineeni siten, että lasitteista jäävä sauma tulisi esineen yläreunaan siirtokuvan kohdalle, eikä näin erottuisi selvästi. Kastamalla esineen, siihen jäi nimittäin aina sauma. Alapuolen kastettuani minun täytyi vielä lasittaa yläreuna, jossa ei ollut lasitetta ja

josta olin pitänyt kiinni esineen alapuolta kastaessani. Niinpä aina yläreunaa kastaessa lasitetta meni hieman alapuolen lasitteen päälle.

Lasittaminen oli mielestäni aluksi hieman haastavaa. En ollut aivan varma lasitteen paksuudesta, enkä siitä kuinka paljon minun tulisi tasoittaa lasitetta paksuista kohdista. Näitä kohtia olivat päällekkäin mennyt lasite sekä esineen suuaukko. Lasitettuani useampia esineitä kastolasittaminen alkoi sujua jo paremmin. Lasitettuani esineet poltin ne 1250 asteeseen (liite 6)

“Oli kuin luonto olisi seisonut hievahtamatta ja kuunnellut. Oli niin hiljaista, että hiljaisuus soi korvissa, ja tuntui kuin ilma olisi ollut ohuempaa kuin milloinkaan.” (Kokko 1944, 119)

9 YHTEISTYÖKUMPPANI

Yhteistyökumppani oli tärkeä työni kannalta. Hän valmisti esineeseeni tärkeän osan kannen, jota ilman purkkini ei olisi ollut kokonainen.

9.1 YHTEISTYÖKUMPPANIN LÖYTÄMINEN

Ennen yhteistyökumppanin etsimistä mietin millaisen yhteistyökumppanin haluaisin. Olin ajatellut, että haluan yhteistyökumppanini olevan puualan opiskelija. Halusin nimittäin tehdä yhteistyötä jonkun kaltaiseni kanssa ja luoda verkoston välillemme.

Lähdin etsimään yhteistyökumppaniani sähköpostin välityksellä. Lähetin ensin kahteen oppilaitokseen sähköpostia, jossa oli liitteenä 3D-kuva purkistani (liite 7). Nämä oppilaistokset olivat Savon ammatti- ja aikuisopisto ja Ingmannin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos. Savon am-

matti- ja aikuisopiston puupuoli vastasi, että he eivät valmista pientilauksia, vaan he keskittyvät suurempaan tuotantoon (liite 8).

Ingmannin käsi- ja taideteollisuusoppilaitokselta vastasi minulle opiskelija, joka oli kiinnostunut toteuttamaan tarvitsemani kannet. Niinpä otin häneen yhteyttä. Aluksi kävimme keskusteluja sähköpostin välityksellä (liite 9), jonka jälkeen sovimme tapaamisen hänen oppilaitokseensa. Tapaamiseen otin mukaani valmistamani purkin, jonka avulla hän pystyi valmistamaan kannen.

Yhteistyökumppanini on Ingmannin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen kolmannen vuoden opiskelija Simo Hirvonen. Hirvonen asuu Lapinlahdella ja on ajatellut opintojensa jälkeen perustavansa oman yrityksen. Niinpä yhteistyökumppanini on minulle juuri sopiva. Hän ottaa oman alansa ja oman työskentelynsä vakavasti. Lisäksi voin olla jatkossakin yhtey-

dessä hänen yritykseensä, jos tarvitsen lisää kansia tai joitain muita puisia tuotteita.

9.2 PUULAJIN VALINTA

Ensimmäisellä tapaamiskerralla esittelin luonnoksiani ja keskustelimme sopivasta puulajista kantta varten. Kerroin heti aluksi, että tahtoisin puun olevan ekologista ja käytännöllistä. En tahtonut puun alkuperän olevan arvoitus, enkä tahtonut työhöni trooppisia puita, koska vastustan niiden kaatamista ja tahdon suojelella luonnon monimuotoisuutta.

Hirvonen esitteli minulle kaksi vartenotettavaa puulajia. Toinen näistä oli suomalainen koivu ja toinen taas amerikan pähkinä. Koivu oli edullista ja kestävä, mutta väritykseltään tietysti vaaleaa. Hän ehdotti kuitenkin puun petsaamista ja näin kannen värin muuttamista. Lisäksi koivun pinnan olisi voinut viiluttaa viilulevyjen avulla. Näitä

kyseisiä levyjä löytyi eri puulajeina. Joten koivuisen kannen olisin voinut päällystää vaikkapa amerikan pähkinällä ja saada siitä näin aikaiseksi tummemman. Vaihtoehtona oli siis myös käyttää amerikan pähkinää kansissa, koska se on perussävyltään tumma. Tämän hinta oli kuitenkin kalliimpi koivuun verrattaessa.

Miettittyä muutaman päivän hänen antamiaan vaihtoehtoja tulin siihen tulokseen, että voisin mielestäni käyttää osassa kansissa koivua ja osassa taas amerikan pähkinää. Näin saisin aikaiseksi eri sävyisiä kansia. Koivuiset kannet voisin myös petsata tai jättää koivun värisiksi. Olin nimittäin sitä mieltä, että joku asiakas voisi mieltäytyä myös vaaleisiin kansiin. Viiluttamisesta olin oikeastaan tässä vaiheessa jo luopunut. Se nosti nimittäin kannen hintaa ja mietin myös mielessäni, että olisiko minun järkeä peittää alkuperäinen puu jollakin toisella. Tahdoin kuitenkin tuoda materiaalin kauneuden esiin juuri sellaisena kuin se oli.

Sillä aikaa kun minä mietin materiaaleja kansiin, Hirvonen valmisti prototyyppejä kansiin (kuva 68 sivulla 70). Hän teki minun luonnosteni pohjalta erilaisia nuppeja. Kaikki luonnoksistani eivät kuitenkaan toimineet nuppeina. Tai jos niistä olisi tehnyt nuppeja, ne olisi pitänyt valmistaa todella kookkaina, jotta muodosta olisi saatu suunnitellun muodon näköinen.

Hirvonen osallistui myös itse nappien suunnitteluun ja kokeili erilaisia nuppeja. Hänellä oli enemmän kokemusta siitä millainen nuppi olisi muodoltaan käteen sopiva ja käytännöllinen. Hän myös ehdotti minulle erilaisia puulajeja ja niiden käsittelytapoja. Hän halusi opettaa minulle kansiin käsittelyä, jotta voisin tehdä sitä itsenäisesti ja säästää näin kuluissa.

Lopulta päädyimme valitsemaan purkkiin tietyn nupin, joka miellytti meitä molempia. Nupin valittuamme aloimme etsiä kanteen sopivaa tiivistettä.

9.3 PURKKEIHIN TULEVAT TIIVISTEET

Olin suunnitellut purkkini soveltuvan elintarvikekäyttöön. Yhteistyökumppanini Hirvonen kertoi minulle, että mikäli haluan tuotteitteni soveltuvan elintarvikekäyttöön tarvitsin kanteen tiivisteeseen. Tiiviste pystyi olemaan silikoinen tai muovinen. Hän suositteli minulle esimerkiksi Fidon-lasipurkeissa olevaa muovista tiivistettä. Hän ehdotti, että voisin etsiä eri liikkeistä kyseistä tiivistettä. Lisäksi silikonista tiivistettä hän neuvoi etsimään Etrasta. Tiesin myös Pentikin purkeissa käytettävän silikonisia tiivisteitä, joita kysyin Pentikiltä sähköpostin välityksellä (liite 10). He tilasivat kuitenkin kantensa Thaimaasta ja Kiinasta ja firmat, joiden kanssa he työskentelivät olivat liikesalaisuuksia.

En kuitenkaan halunnut luopua tiivisteeseen löytämisestä, sillä tiivisteeseen laittamisesta kanteen oli myös muita etuja kuin vain se, että purkissa tuli ilmatiivis ja siinä pystyisi säilyttämään elin-

tarvikkeita. Tiivisteiden avulla kansi saatiin myös sopimaan lähes kaikkiin purkkeihin, vaikka purkkeissa olisi koon puolesta pientä heittoa. Tämä oli minusta lohduttavaa kuulla, koska tuotteeni olivat varmasti hieman eri kokoisia. Tämä johtui kokemattomuudestani valmistaa kyseistä tuotetta sekä siitä, että keramiikka on materiaalina helposti vääntyvää. Lisäksi valaessani esineitä joihinkin purkkeihin tuli hieman paksumpi seinämä kuin toisiin.

Lähdin siis etsimään tiivisteitä vartenotettavasti liikkeistä. Näitä kyseisiä liikkeitä olivat Carlson, Anttila ja Sokos, koska heillä oli myynnissä sisustustuotteita ja näin ollen mahdollisesti Fido-purkkeja ja niihin kuuluvia tiivisteitä. Anttilasta ja Carlsonilta löysin tarvitsemiani tiivisteitä, mutta niitä oli vain yhtä kokoa. Tämä koko oli halkaisijaltaan 9,5 cm ja oletin sen olevan hieman liian pieni purkkeihini.

Silikonisia tiivisteitä en löytänyt lainkaan. Etrasta ja Kuopion kumista löytyi kyllä silikonimattoa, jonka olisi voinut leikata tiivisteiden muotoiseksi. Yhden tiivisteiden leikkaaminen olisi kuitenkin maksanut neljä euroa kappale sekä lisäksi hintaan olisi täytynyt laskea silikonimatto. Tämä teki tiivisteistä mielestäni liian kalliin. Löytämäni Fidon tiivisteet nimittäin maksoivat vain 50 senttiä kappale.

Näin ollen lähdimme Hirvosen kanssa kokeilemaan löytämiäni Fido-purkkien tiivisteitä (kuva 67 sivulla 70). Aluksi näyttikin, että tiiviste olisi liian pieni. Hirvonen käytti kuitenkin ammattitaitoaan ja sai kyseisen tiivisteiden sopimaan.

Kuva 67. Kansien tiivisteet.

Kuva 68. Kannen prototyyppi

9.4 VALMIS KANSI

Purkkien kansiksi valitsimme lopulta koivusta ja amerikan pähkinästä valmistettuja kansia. Nämä olivat minun ja Hirvosen mielestä parhaimmat vaihtoehdot. Hirvonen oli tehnyt kokeiluja tämän lisäksi loimukoivusta ja koivusta, jonka hän oli viiluttanut amerikan pähkinällä. Viilun liimaaminen kanteen, jotta se näyttäisi hyvältä oli kuitenkin osoittautunut todella haastavaksi. Joten emme harkinneet tätä vaihtoehtoa enää kokeilujen jälkeen. Myös mielipiteeni siitä, että en halunnut piilottaa alkuperäistä puulajia toisen alle tuki päätöstämme.

Hirvonen aloitti kansien valmistuksen ja minä hankin taas kansia varten Tikkurilan Nostalgia unikkoöljyä, jolla kannet oli tarkoitus käsitellä. Unikkoöljy sopi kansien käsittelyyn, koska se oli elintarvikeystävällistä. Tavattuamme seuraavan kerran Hirvonen oli valmistanut minulle pari kanttia, joihin sain itse liimata nupit sekä

käsitellä ne unikkoöljyllä. Tämä oli mielestäni hauskaa, sillä pääsin itsekin osallistumaan kansien valmistukseen. Liimattuani ja käsiteltyäni kannet, ne olivat valmiit asetettaviksi purkkeihin. Kokeilin vielä lopuksi mikä kansi sopisi parhaiten mihinkin purkkiin. Tämän jälkeen tuotteet olivat valmiita.

Tilasin kaiken kaikkiaan Hirvoselta 20 kantta, kymmenen amerikan pähkinästä ja kymmenen koivusta. Koivusta valmistettuja kansia aioin tulevaisuudessa petsata tummiksi, jotta näen miltä tällaiset kannet tulisivat näyttämään. Nyt en yksinkertaisesti ehtinyt kokeilemaan tätä. Hirvonen kokeili myös joihinkin tekemiinsä kansii erilaisia pintakäsittelyjä. Hän oli hyvin kiinnostunut kansien tekemisestä, kuin myös erilaisten pintojen kokeilemisesta kansiin. Tämä oli mielestäni hyvä asia. Hän oli kiinnostunut työstään ja halusi saada aikaiseksi kauniin ja käytännöllisen kannen.

Tällä hetkellä kaikki tilaamani kannet eivät ole vielä valmiina, sillä Hirvonen valmistaa samanaikaisesti myös omaa opinnäytetyötään. Eikä minullakaan ole vielä valmiina 20 purkkia joihin kannet tulisivat. Näin ollen jatkamme yhteistyötämme opinnäytetyöni jälkeen.

Hirvonen on myös itse kiinnostunut keramiikasta. Olenkin lupautunut valmistamaan hänelle tuotteen, josta hän on kiinnostunut. Näin pystymme tukemaan toinen toisiamme, valmistamalla tuotteita toisillemme. Lisäksi pystyn näin saamaan kannet Hirvoselta edullisemmin, kun valmistan hänelle keraamisen tuotteen.

“Niin me lähetimme jokainen oman rakettimme matkaan. Jokaisen oli aivan erilainen, kellä sininen, kellä punainen, kellä kullan keltainen. Minun oli vaalean sininen. Ajattelin että se väri sopi toivomukseeni. Mutta en kertonut sitä kenellekkään.”(Kurenniemi 2003, 117)

10 VALMIS TUOTE

Valmiseen tuotteeseeni olen liittännyt tuotekortin, joka sisältää tuotteen tarinan. Mielestäni tuottella on hyvä olla tarina ja tausta. Tämä tekee tuotteesta harkitun kokonaisuuden.

10.1 OSIEN YHDISTÄMINEN TUOTTEEKSI

Lasituspolton jälkeen aloin yhdistelemään kuvia esineeseeni (kuva 68 sivulla 74). Aluksi tein kokeiluja, jotta näin millä tavalla kuvat tulisi parhaiten esiin esineessäni. Kokeilin nauhan laittamista purkin yläosan keskelle ja sen yläreunaan. Näistä kahdesta vaihtoehdosta nauha yläreunassa oli kauniimpi ratkaisu. Se oli myös helpompi asettaa kohdalleen ja suoraan.

Yläreunan nauhan yhdistin kahdesta erillisestä siirtokuva nauhasta. Yritin aluksi liittää nauhojen päitä kauniisti toisiinsa. Laitoin nauhojen

päät hieman toistensa päälle. Yritin myös saada nauhojen päät kohtaamaan niin, että niiden väliin jäi vain pieni rako. En ollut kuitenkaan tyytyväinen näihin lopputuloksiin. Liitäntä kohta kuroutui hieman, jos nauhat olivat päällekkäin. Enkä myöskään saanut pienen raon avulla nauhoja kohtaamaan kauniisti, vaan raosta tuli ruman näköinen

Niinpä aloin ideoida päässäni ajatusta, jossa nauhat katkeaisivat reilusti toisistaan ja niiden väliin jäisi näin tyhjä tila. Ajattelin, että sopiva tyhjä tila voisi olla vaikka filminauhan yhden ruudun kokoinen. Tämä ratkaisu osoittautuikin lopulta hyväksi. Se näytti mielestäni siistiltä, eikä pilannut esineen ulkonäköä.

Siirtokuvat lapsista liitin esineeseen nauhojen keskelle. Näin ollen katkenneet osat tulivat esineen sivuille jossa ei ollut lainkaan kuvia. Niinpä tavallaan nauhassa oleva tyhjä pätkä sopi esineen alaosan tyhjiin kohtiin, joissa ei ollut siirtokuvia.

Siirtokuvien kiinnityksen jälkeen poltin vielä esineet koristepoltossa, jotta kuvat saatiin kiinni esineen pintaan (kuva 69). Koristepolttoni poltin 870 asteeseen (liite 6).

Tämän jälkeen hioin vielä esineiden pohjat sileiksi, jotta ne eivät naarmuttaisi pintaa, jolle ne asetettaisiin. Esineiden pohjat hioin timanttilaikalla. Lopuksi sovitin vielä purkkeihin sopivat kannet ja laitoin purkkien sisään niihin kuuluvat tuotekorrit. Näin tuotteeni olivat vihdoinkin valmiita (kuvat 70-72 sivulla 75).

Kuva 68. Siirtokuva kiinnitys valmiiseen purkkiin.

Kuva 69. Valmiita purkkeja siirtokuvilla.

Kuvat 70-71. Valmiita purkkeja.

Kuva 72. Kaksi valmista purkkia, toisen sisällä keksejä.

10.2 TARINA TUOTTEESTA

Tarina tuotteen takana on minulle tärkeä. Se tuo lisää merkitystä tuotteelle ja tekee siitä persoonallisemman. Tuotetarinan kautta välittyy viesti siitä, mitä tekijä on halunnut tuotteellaan sanoa. Se kertoo esineen tarinaa.

Tuotetarinoita:

Yksi etsii kadonnutta lapsuuttaan.

Toinen etsii kotia, jota ei enää ole.

Kolmas katsoo valokuvaa,

jonka merkitys on kadonnut muistoihin.

Kaikkien silmistä paistaa kaipaus menneeseen,

lapsuuteen, jota he eivät tahtoisi ikinä unohtaa.

*Kevät sateen jälkeen voi painaa varpaat kosteaan nurmikkoon
ja nähdä kiveyksellä kastemadon.*

Silloin voi sulkea silmät ja hengittää syvään.

Samalla voi matkata ajatuksissaan kotiin ja olla lapsi jälleen.

Ojenna kätesi vielä on aikaa.

Tehdään tästä meidän yhteinen muisto.

Muisto, jonka voi säilöä mieleen.

Muisto, joka ei katoa.

Aivan kuin muisto rakkaimmasta lelusta.

Muisto äidin tuoksusta tai muisto kodista.

Vaikka aika kuluu, minä en unohda.

Joskus haluaisin kurottaa ajan läpi tiettyyn hetkeen, tiettyyn muistoon.

Muistoon, jossa on jotain minkä on unohtanut, jotain jonka tahtoisi takaisin.

Lapsuus oli aikaa, milloin saippuakuplissa oli taikaa.

Aikaa, jolloin uskoi satuihin.

Tuolloin isän tekemä pajupilli oli maailman hienoin soitin

ja itse rakentama vesimylly kauniimpi kuin kenenkään toisen.

Tuotetarinoista minua itseäni miellyttivät eniten ensimmäinen ja kolmas tuotetarina. Mietin aluksi onko ensimmäinen tuotetarina liian surullinen. Pidän kuitenkin itse tarinan haikeudesta. Lisäksi liitän kolme henkilöä mielessäni minuun ja veljiini. Sen takia koen tarinan hyvin henkilökohtaisena. Kolmannessa tarinassa minua taas miellyttää mielikuvat, joita äidin tuoksu, rakkain lelu ja muisto kodista tuovat. Siinä on vain yksinkertaisesti mukana pala tuotettani.

10.3 TUOTEKORTTI

Halusin tuotteelleni tuotekortin. Tämä johdui siitä, että mielestäni tuotekortti on tärkeä osa tuotetta. Ajattelin liittäväni tuotekorttiin, tuotteeni tarinan, omat ja yhteistyökumppanini yhteystiedot sekä tuotteen hoito-ohjeet. Tuotekorttiin tahdoin yhden siirtokuvistani etusivulle tuotteen nimen kanssa. Sisäsivuille suunnittelin tuotetarinaa ja hoito-ohjeita sekä yhteystietoja.

Lähdin aluksi tekemään tuotekorttia siten, että leikkasin paperista erikokoisia paloja. Tämän jälkeen taitoin ja vertailin niitä, jotta näin mikä näistä korteista olisi sopivan kokoinen. Näistä valitsin sitten kortin, joka oli kokoa 7x9 cm. Tämän jälkeen aloinkin suunnitella Photoshopilla sopivaa ulkonäköä kortille. Kokeilin erilaisia fontteja ja kuvia. Tahdoin kuitenkin tuotekortin sopivan esineeni tyyliin.

Lopulta päädyin tuotekorttiin, jonka kanteen laitoin linnunpönttökuvan sekä tuotteen nimen. Sisäsivuille laitoin tekijät ja esineen hoito-ohjeet sekä tuotetarinan. Takakanteen taas tuli alkuperäisten valokuvien kuvaajat sekä oma leimani. Tämän leiman olin suunnitellut purkkini pohjaan siirtokuvana, mutta en ehtinyt opinnäytetyöni aikana sitä vielä toteuttaa.

Tuotetarinakseni valitsin lopulta ensimmäisen tuotetarinan. Olin jo alusta alkaen pitänyt siitä. Se oli myös hieman yksinkertaisempi kuin toinen vaihtoehtoni, joten uskoin sen sanoman tulevan helpommin esiin. Lisäksi se sisäisti mielestäni kauniisti sen, mitä tuotteellani halusin sanoa.

Keraaminen säilytyspurkki

suunnitellut ja toteuttanut: Anna Elina Suhonen
anna_suhonen@hotmail.com
kannen valmistanut: Simo Hirvonen
hirsimo@hotmail.com

Hoito-ohje: Keraaminen osa pestään käsin.
Kansi käsitellään unikkoöljyllä n. kerran vuodessa.

*Yksi etsii kadonnutta lapsuuttaan.
Toinen etsii kotia, jota ei enää ole.
Kolmas katsoo valokuvaa,
jonka merkitys on kadonnut muistoihin.
Kaikkien silmistä paistaa kaipaus menneeseen,
lapsuuteen, jota he eivät tahtoisi ikinä unohtaa.*

10.4 TULEVAISUUS MUOTOILIJANA

Olen opintojeni aikana tehnyt tuotteita, jotka ovat tyyliltään opinnäytetyöni tuotteen sopivia. Näissä tuotteissa olen käyttänyt kuvioinnissa siirtokuvia ja näiden tuotteiden siirtokuvat on muokattu valokuvista aivan kuin opinnäytetyönikin. Niinpä opinnäytetyöni onkin jatkumoa jo olemassa oleville tuotteilleni. Se on yksi osa suunnittelemaani tuotesarjaa.

Opintojeni jälkeen olen suunnitellut palaavani hetkeksi tekstiilien pariin. Olenhan aikaisemmalta koulutukseltani tekstiilialan artesaani. Niinpä olenkin suunnitellut siirtäväni muokkaamani valokuvat tekstiileihin kankaanpainannan kautta. Tämä ajatus on ollut mielessäni jo pidemmän aikaa. En vain ole ehtinyt toteuttaa sitä opintojeni ohella. Tekstiilien avulla saisin mielestäni monipuolistettua tuotevalikoimaani.

Opintojeni päätyttyä en kuitenkaan aio unohda keramiikkaa kokonaan ja siirtyä valmistamaan ainoastaan tekstiilejä. Keramiikalla tulee nimittäin aina olemaan paikka sydämessäni. Minulla ei vain yksinkertaisesti ole tällä hetkellä rahaa perustaa omaa yritystä. Kaiken lisäksi en uskalla perustaa yritystä tuotteiden varaan, joiden myynnistä en ole täysin varma. En myöskään tiedä olenko, vielä tarpeeksi rohkea yrittäjäksi ja osaanko ratkaista kaikkia vastaan tulevia ongelmia.

Niinpä seuraava askeleeni onkin tarjota jo olemassa olevia tuotteitani vartenotettaviin jälleenmyyntipaikkoihin ja katsoa ovatko he kiinnostuneita niistä. Mikäli kiinnostusta löytyy aion ensin siirtää tuotteitani tekstiiliin, ennen kuin harkitsen keramiikka-alan yritystä. Mikäli tuotteeni kuitenkin menestyvät aion harkita omaa keramiikka-alan yritystä, jossa valmistaisin näitä opinnäytetyönäni tehtyjä purkkeja sekä myös muita keraamisia tuotteitani.

10.5 VARTEENOTETTAVIA JÄLLEENMYYNTIPAIKKOJA

Lähdin vielä opinnäytetyöni lopuksi etsimään tuotteilleni varteenotettavia jälleenmyyntipaikkoja. Etsin varsinkin Tampereen alueelta sopivia paikkoja, koska olen suunnitellut tulevaisuudessa muuttavani sinne. Myös pääkaupunkiseudun jälleenmyyntipaikat kiinnostivat minua, koska uskon tuotteillani olevan enemmän kysyntää siellä.

Varteenotettavia jälleenmyyntipaikkoja etsin internetin avulla. En lähtenyt etsimään käsityöliikkeitä, vaan ennemminkin vintageen, eli menneiden vuosikymmenien vaatteisiin ja esineisiin erikoistuneita liikkeitä, joissa olisi myös käsintehtyjä tuotteita. Tällaiset vintage-liikkeet soveltuisivat mielestäni parhaiten tuotteitteni myyntipaikoiksi.

Näihin liikkeisiin voisin harkita tuotteitani myyntiin:

1. Vaudeville Boutique, tämä kyseinen liike myy burleskiin ja vintageen liittyviä tuotteita. Tuotteet ovat käsintehtyjä. Myynti tapahtuu netin välityksellä. (Burlesque Boutique Ky, Vaudeville Boutiquen [www-sivu](#).) Tuotteeni sopisivat Vaudeville Boutiqueen, koska he myyvät myös asusteiden lisäksi sisustukseen sopivia tuotteita.

2. Punavuoren Putiikki toimii Helsingissä. He myyvät liikkeessään designia ja naistenvaatteita. (Hanna Haavikko, Punavuoren Putiikin [www-sivu](#).)

3. Atelieri O. Haapala on Marco Melanderin ja Saara Salmen yhteistyöprojekti. Atelieri O. Haapala on valokuvaus studio, joka elvyttää vanhoja valokuvaus tapoja muotokuvien hengessä. (Marco Melander & Saara Salmi, Atelieri O. Haapalan [www-sivu](#).)

Etsin myös muutaman tapahtuman, jossa voisin itse myydä tuotteitani:

1. Helsinki Vintage on joka vuotinen tapahtuma Kaapelitehtaalla. Helsinki Vintagessa on myynnissä tuotteita menneiltä vuosikymmeniltä, kuin myös aivan uusia tuotteita, jotka ovat saaneet vaikutteita menneestä ajasta. (Saha Creative Events Oy, Helsinki Vintagen [www-sivu.](#)) Niinpä minun valmistamani tuotteet sopisivat hyvin tähän kyseiseen tapahtumaan. Aionkin tulevaisuudessa hakea kyseiseen tapahtumaan myyjäksi.

2. Ofelia Market on kaksipäiväinen tapahtuma Helsingissä Kulttuuriareena Gloriassa. Tapahtumassa on esiintymisnumeroita ja yli 50 myyjää. Tapahtumassa on paljon vintage tuotteita kuin myös muita käsityöalan tuotteita. Tapahtuma on myös levinnyt muualle Suomeen mm. Tampereella ja Turkuun. (Toivonen, P & Wilenius, L , Ofelia Marketin [www-sivu.](#))

Nämä liikkeet ja tapahtumat, joita valitsin ovat minusta itsestäni hyvin mielenkiintoisia. Uskonkin tulevaisuudessa tutustuvani kyseisiin liikkeisiin paremmin, kun lähdän etsimään tuotteilleni myyntipaikkoja siten, että kierrän tuotteitteni kanssa paikasta toiseen. Uskon myös tuotteillani olevan kysyntää valitsemissani tapahtumissa.

Lisäksi tulevaisuudessa toivoisin löytäväni myös joitakin muita vartenotettavia valokuvausliikkeitä Atelieri O. Haapalan lisäksi, sillä tuotteeni sopisivat valokuvausliikkeiden yhteyteen. Voisimme tehdä yhteistyönä heidän kuviensa pohjalta asiakkaiden toiveiden mukaisia tuotteita. Mielestäni tuotteeni sopivat häälahjoiksi kuin myös lahjoiksi erilaisiin merkkipäiviin.

10.6 TUOTTEEN HINNOITTELU

Tuotettani lähdin hinnoittelemaan, koska mielestäni oli tärkeää laskea valmistamalleen tuotteelle hinta. Tämän hinnan avulla pystyi hieman hahmottamaan, mihin hintaan kyseistä tuotetta pitäisi myydä, jotta sen valmistaminen olisi kannattavaa omassa yrityksessä.

Hinnoittelussa käytin apuna aikaisempien vuosikurssien aikana opittua hinnoittelua. Tuotteeni hinnoittelun olen laskenut siten, että minulla olisi tulevaisuudessa oma pieni yritys, jossa valmistaisin kyseistä tuotetta. Kiinteät kustannukset ovat siis hinta-arvioita siitä, mitä tietyt asiat mahdollisesti tulisivat maksamaan (liite 11).

Tuotteiden määrän olen valinnut katsomalla muiden opinnäytetöiden samankaltaisia hinnoitteluja. Lisäksi olen miettinyt pystyväni valmistamaan kyseisen määrän tuotteita kuukaudessa.

Muuttuvat kustannukset

Purkki

kipsi 0,90/kg 10 kiloa per muotti 10 muottia
 $100 \text{ kg} \times 0,9 = 90$

savi 0,96kg 450 kappaletta kuussa
savea menee n 1 kg yhteen
 $450 \times 0,96 = 432$

lasite 3 euroa kilo, kiloon voi kastaa 5 purkkia
 $3/5 \times 450 = 270$

serikuva yhden purkin kuvat 50 senttiä
(arkki 1 euro, arkissa kuvia kahteen purkkiin)
 $450 \times 0,5 =$

Kansi yksi maksaa 4 euroa $4 \times 450 = 1800$
(sisältää työn ja materiaalit)

Yht 2817

Kiinteät kustannukset

Toimitilan vuokra (7 euroa neliö minulla on 90 neliötä)	630
Vesi	17
Sähkö 10 senttiä/kilowattitunti	125
YEL	300
Oman pääoman korko	75
Oma palkka	2775
Markkinointi	25
Vakuutus	34
Matka ja rahtikulut	25
Korjaus ja houltokustannukset	50
Lainan korko	70,83
Poistot	171,33
yht	4298,16

Muuttuvat + kiinteät

$$2817 + 4298,16 = 7115,16 : 450 = 15,8$$

Alv 23 %

$$15,8 \times 1,23 = 19,45$$

Varsinainen myyntihinta

Oltuani työharjoittelussa Taito Shopissa 2010, näin kuinka he hinnoittelevat tuotteitaan. Eli myyntiin tuleviin tuotteisiin usein lisätään hintaan kaksinkertainen hinta ja arvolisävero vielä päälle. Laskin myös näin tuotteeni hinnan

$$(15,8 + 15,8) \times 1,23 = 38,9$$

Näin ollen yhden purkin hinnaksi tulisi n. 40 euroa. Tämä voisi olla varteenotettava hinta tuotteelleni, kun verrataan tuotetani Pentikin samankaltaisiin purkkeihin. Kyseisten purkkien hinta on n. 30 euroa. Minun purkkini voisi olla hyvinkin kymmenen euroa kalliimpi, koska purkki on valmistettu käsityönä Suomessa.

*“Kaiken ikänsä hän oli asunut täällä satumaassa
kuten kaikki hänen esi-isänsäkin ennen häntä,
mutta nyt hän lähtisi pois, ja kukapa tietäisi
ehkäpä maailmalla olikin parempi olla kuin
täällä satumaassa.”(Somersalo 1985, 119)*

11 POHDINTA

Nyt kun katson ajassa taaksepäin ja mietin, mitä opin, en oikein osaa purkaa mielteitäni sanoiksi. Tämä on ollut mielestäni raskas, mutta opettavainen työ. Tämä on ollut minulle myös hyvin henkilökohtainen työ. Olen tavallaan saanut työni kautta purkaa ajatuksiani. Ajatuksia, mitä minulla on menneisyydestäni ja ajatuksia joiden avulla olen matkaamassa tulevaan.

Tämän työn kautta olen ihastunut yhä enemmän ja enemmän valokuviiin. Niiden kanssa työskenteleminen on haastavaa, mutta palkitsevaa. En näe enää valokuvia pelkästään kuvina, vaan mieleni muokkaa niistä heti erilaisia siirtokuvia. Tämä työ lisäsi siis kipinäni valokuviiin ja niiden muokkamiseen. Sain jopa aivan uusia ideoita, joita tahtoisin vielä tulevaisuudessa toteuttaa.

Seuraavaksi aionkin löytää itselleni yhteistyökumppanin, valokuvaajan, jonka valokuvia voin käyttää tuotteissani. Olen myös itse kiinnostunut valokuvaamisesta, joten en tahdo sulkea pois sitäkään vaihtoehtoa, että alkaisin itse kuvaamaan esineihini tulevia kuvia.

Tuote, jonka opinnäytetyönäni valmistin, on mielestäni kaunis kokonaisuudessaan. Se on myös käytännöllinen ja hyvän kokoinen. Lisäksi se vastasi hyvin alussa tekemiäni suunnitelmia. Tuotetta tehdessäni kehityin esineiden valamisessa sekä lasittamisessa. Lisäksi löysin esineelle toimivan lasitteen sekä sain siirtokuvani toimimaan, vaikka minulla olikin niiden kanssa ongelmia. Voin olla siis tyytyväinen tuotteeseeni sekä omaan työskentelyyni työni edetessä.

Opinnäytetyöni aikana en lähtenyt etsimään tuotteelleni jälleenmyyntipaikkaa, jonne olisin saanut tuotteeni myyntiin. Tähän päätökseeni vaikutti se, että aikaa oli vain rajoitetusti. Lisäksi tiesin, että Kuopiossa ei olisi tuotteelleni sopivaa liikettä. Haluankin ajan kanssa etsiä kaikille tuotteilleni sopivia jälleenmyyntipaikkoja. Olenkin päättänyt Tampereelle muutettuani, etsiä sieltä esineitteni tunnelmaan sopivia liikkeitä, joihin tarjoan tuotteitani myyntiin.

Aika, joka minulla oli opinnäytetyötä tehdesäni, vei työni tähän pisteeseen, johon olen sen nyt saanut. Tämän jälkeen kaikki on kiinni minusta. Vain minä voin päättää, mihin suuntaan lähdän tuotettani viemään.

Ongelmat, jotka tulivat työni aikana vastaan, kasvattivat minua tekijänä. Työni aikana oli hetkiä jolloin pelkäsin ja hetkiä jolloin tiesin

pystyväni lähes mihin tahansa. Jos nyt matkustaisin ajassa taaksepäin voisin miettiä, mitä tekisin toisin. Tekisinkö lainkaan esinettä, vai olisinko keskittynyt vain siirtokuvaan? Olisinko tehnyt esineestäni eri muotoisen vai en? Nämä ovat vain kysymyksiä, joita joskus mielessäni liikkuu. Tiedän kuitenkin syvällä sisimmässäni, että en loppujen lopuksi muuttaisi työssäni oikeastaan mitään, jos tekisin sen uudestaan.

Työni aikana oli alamäkiä, mutta myös ylämäkiä. Hyvän yhteistyökumppanin löytäminen oli ehkä yksi parhaista saavutuksistani. Löysin ihmisen jonka kanssa ajatukset menivät yhteen. Hänen kanssaan työskentely oli helppoa ja vaivatonta. Toinen asia, joka mielestäni onnistui työssäni olivat muokkaamani kuvat. Ne näyttivät juuri sellaisilta, kuin olin suunnitellut niiden näyttävän.

Myös oma työskentelyni siirtokuvien parissa opinnäytetyöni aikana yllätti minut. Alussa olin hieman peloissani siirtokuvien valmistamisesta. Työni valmistuttua voin kuitenkin sanoa, siirtokuvien valmistamisen olleen minulle helppoa ja lähes vaivatonta. Tätä työtä tehdessäni voitin pelkoni siirtokuvia kohtaan. Tulevaisuudessa en enää pelkää niiden valmistamista, vaan uskon jopa nauttivani siitä.

Usein parhaat ideani tähän opinnäytetyöhön olen saanut juuri ennen nukahtamista, silloin ajatukseni ovat saaneet lentää. Kaikki tuotetarini olen ideoinut juuri tuolloin, hiljaisuuden ja pimeyden ympäröidessä. Nämä olivat työni rauhallisia hetkiä, hetkiä jolloin pystyin huokaisemaan helpotuksesta ja nukahtamaan huoletta.

Tämä työ ja sen tekeminen merkitsi minulle paljon. Työni kertoo siitä millainen minä olen ollut ja millainen minusta on tullut. Jollakin tavalla tuntuu, että työssäni on sisällä pala elämääni, pala itseäni. Työni kertoo siitä, kuinka pieni arka tyttö kasvoi isoksi vahvemmaksi tytöksi.

Tulevaisuus on minulle vielä avoin. Kyllä minulla on tietysti mielessäni haaveita ja toiveita, joita tahtoisin toteuttaa: haaveita, jotka liittyvät tuotteisiini ja niiden valmistamiseen. Joskus minusta kuitenkin tuntuu, että etsin vielä itseäni ja paikkaani tässä maailmassa. Uskonkin ajan kuluessa löytäväni paikkani ja ymmärtäväni, mitä minä haluan tehdä elämälläni. Sen kuitenkin tiedän, että tämä koulutus jonka kävin, oli juuri sitä, mikä teki minut tällä hetkellä onnelliseksi.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Valmistamiani laukkuja.	Anna Suhonen	2009
Kuva 2. Taskupeili.	Anna Suhonen	2010
Kuva 3. Kolme henkilöä, miehillä silinterihatut 1903.	Victor Barsokevitch	1903
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 4. Linnunpöntön ripustus.	Ritva Suhonen	1962
Kuva 5. Valokuvaaja Victor Barsokevitsch 1907.	Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo	1907
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 6. Kaksi naista 1898.	Victor Barsokevitsch	1898
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch Suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 7. Kaksi pientä tyttöä 1904.	Victor Barsokevitsch	1904
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch Suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 8. Kaksi poikaa lasten pyörällä 1894.	Victor Barsokevitsch	1894
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 9. Venäläinen upseeri ja nainen 1917.	Victor Barsokevitsch	1917
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 10. Larsson Oskar, pariskunta suojelukunta puvuissa 1918.	Victor Barsokevitsch	1918
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 11. Potkukelkka ateljeessa, nainen ja poika 1913.	Victor Barsokevitsch	1913
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 12. Insinöörin esikunnan lähetit 1918.	Victor Barsokevitsch	1918
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		
Kuva 13. Polkupyöräilijöitä, Telenin ja Basilierin nuoret 1897.	Victor Barsokevitsch	1897
Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy. Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo.		

Kuva 14. Veljeni Antin yksivuotiskuvat ja kuva meistä yhdessä.	Foto Säde	1986, 1987
Kuva 15. Minun ja Teemun yksivuotiskuvat.	Foto Säde/ Studio Tapio	1987
Kuva 16. Annukkan ja Arin yksivuotiskuvat.	Foto Säde / KuvaMatti	1983, 1989
Kuva 17. Löytämiäni kuvia, joissa oli vain sitä jotain.	Foto Säde/ Asta Seppälä	1983, 1988
Kuva 18. Johanna lapsena.	Sisko Rasku	1983,1985
Kuva 19. Linnunpöntön ripustus.	Ritva Suhonen	1962
Kuva 20. Siskoni Annukka.	Foto Säde	1983
Kuva 21. Veljeni Antti.	Foto Säde	1985
Kuva 22. Minä lapsena.	Foto Säde	1987
Kuva 23. Poikaystäväni Teemu.	Studio Tapio	1987
Kuva 24. Pikkuveljeni Ari.	Foto Säde	1989
Kuva 25. C-kasetin nauha ja VHS-kasetin nauha.	Anna Suhonen	2010
Kuva 26. Negatiivin ja videokameran nauha.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 27-29 Valokuvista muokattuja siirtokuvia.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 30 - 32 Lisää muokkaamiani valokuvia.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 33- 35 Poikaystäväni ja veljeni muokattuja kuvia.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 36-37 Linnunpönttö kuva ja veljeni tyttöystävän kuva.	Anna Suhonen	2010
Kuva 38. Suunnittelemani nauhavaihtoehtoja.	Anna Suhonen	2010
Kuva 39. Ensimmäisiä luonnoksia.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 40-42. Kolme valitsemaani muotoa.	Anna Suhonen	2010
Kuvat 43-45. Valittu muoto erilaisella nauhalla.	Anna Suhonen	2010

Kuva 46. Erilaisia kansia.	Anna Suhonen	2011
Kuva 47. Löytämiäni nuppeja.	A-kaihdin. www.a-kaihdin.fi/verhotangot	2011
Kuvat 48-50. Kolme valittua nuppivaihtoehtoa.	Anna Suhonen	2011
Kuvat 51-53. Kupera ja suora kansi.	Anna Suhonen	2011
Kuvat 54-57. Kalvoista seuloiksi ja seuloista siirtokuviksi.	Anna Suhonen	2010-2011
Kuva 58. Kuroutuneita siirtokuvia.	Anna Suhonen	2011
Kuvat 59-62. Muotin valmistus, mallineesta valmiiksi muotiksi.	Laura Hynninen, Anna Suhonen	2011
Kuvat 63-66 Koevalu ja valettuja esineitä.	Laura Hynninen, Anna Suhonen	2011
Kuva 66. Kannen tiivisteet.	Anna Suhonen	2011
Kuva 67. Kannen prototyyppi.	Anna Suhonen	2011
Kuva 68. Siirtokuva kiinnitys valmiiseen purkkiin.	Laura Hynninen	2011
Kuva 69. Valmiita purkkeja siirtokuvilla.	Anna Suhonen	2011
Kuva 70. Valmiita purkkeja.	Anna Suhonen	2011
Kuva 71. Valmiita purkkeja.	Anna Suhonen	2011
Kuva 71. Kaksi valmista purkkia, joista toisen sisällä keksejä.	Anna Suhonen	2011

AINEISTOLUETTELO

Casey, A. 2001. 20th century ceramic designers in Britain. England Woodbridge: Antique collectors` club.

Cumberbatch, J. 2007. Puhdas tyyli. Helsinki : WSOY.

Design Museo. 2009. Arabia. Helsinki: Art print Oy.

Mattison, S. 2003. Keramiikka materiaalit tekniikka työvälineet. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.

Sivonen , H. 2008. Kasarikirja. Porvoo: WS Bookwell oy.

Vihma, S. 2008. Suomalainen muotoilu. Käsiyöstä muotoiluun. Porvoo: WSOY.

LÄHTEET

KIRJALLISET LÄHTEET:

Carpelan, B. 2005. Kesän varjot. Keuruu: Otava.

Cooper, E. 2004. The Potter`s Book of Glaze Recipes. London: A & C Black.

Hortling, A. 1994. Kivinen maa. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu

Johannisson, K. 2001. Nostalgia. En känslas historia. Stockholm: Bonmer essä.

Jylhä-Vuorio, H. 2003. Keramiikan materiaalit. Kuopio: Kuopion Muotoiluakatemia. Taitemia 20.

Kokko, Y. 1944. Pessi ja Illusia. Porvoo: WSOY.

Kurenniemi, M. 2003. Annelin ja Onnelin kootut kertomukset. Porvoo: WSOY.

Lindgren, A. 1996. Veljeni leijonanmieli. Juva: WSOY.

Lindgren, A. 2000. Peppi pitkätossun tarina. Porvoo: WSOY.

Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Helsinki: Maahenki Oy.

Rasa, M. 2011. Bettina ja Ben Keraamiset pienoisteokset.
Opinnäytetyö. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu.

Rossi , R & Seutu, K. 2007. Nostalgia, Kirjoituksia kaipuusta, ikävästä, muistista. Helsinki:SKS.

Sivonen , H. 2008. Kasarikirja. Porvoo: WS Bookwell oy.

Somersalo, A. 1985. Mestaritontun seikkaillut. Porvoo: WSOY.

SÄHKÖISET LÄHTEET:

Atelier O.Haapala www.sivu.About. [viitattu 16.3.2011] Saatavissa: www.ohaapala.com

Helsinki Vintagen [www-sivu](http://www.sivu). HELSINKI VINTAGE- Kaikkien aikojen aika kone. [viitattu: 8.3.2011]
Saatavissa: <http://www.helsinkivintage.fi/3>

Hirvonen, S. Sähköpostiviestit Anna Suhoselle.[sähköpostiviesti].vastaanottaja Anna Suhonen. Lähetetty 22-25.1.2011 [viitattu 4.3. 2011].

Hirvonen, T. Sähköpostiviesti Anna Suhoselle. [sähköpostiviesti].vastaanottaja Anna Suhonen. Lähetetty 23.2.2011 [viitattu 10.3. 2011]

Kauppinen, J. Sähköpostiviesti Anna Suhoselle.[sähköpostiviesti].vastaanottaja Anna Suhonen. Lähetetty 26.1.2011 [viitattu 15.2. 2011].

KuvaMatti. Sähköpostiviesti Anna Suhoselle.[sähköpostiviesti].vastaanottaja Anna Suhonen. Lähetetty 9.3.2011 [viitattu 15.3.2011].

Ofelia Marketin www-sivu. [viitattu 8.3.2011] Saatavissa: <http://ofeliemarket.blogspot.com/>

Punavuoren Putiikin www-sivu. Punavuoren Putiikki. [viitattu 8.3.2011] Saatavissa: <http://punavuorenputiikki.blogspot.com/>

Suomen Kuvapalvelu oy:n www-sivu. Ohjeita kuva käyttäjälle. [viitattu 10.3.2011] Saatavissa: www.kuvapalvelu.com/ohjeita.php

Teräväinen, A. 2011 sähköpostiviesti Anna Suhoselle.

Vaudeville Boutiquen www. sivu. Tervetuloa Vaudevillen verkkoputiikkiin. [viitattu 8.3.2011] Saatavissa : <http://www.vaudevilleboutique.com/>

SUULLISETLÄHTEET

Hirvonen, Simo 2011. Suullinen tiedonanto.

Piippo, Marja-Leena. Keramiikan lehtori. 2010. Suullinen tiedonanto.

Puttonen, Jari. Opettaja. 2011. Suullinen tiedonanto.

LIITTEET

Liite 1: Luvat valokuvaan

Liite 2: Mittapiirustus

Liite 3: Posion kivitavara K3

Liite 4: Lasitereseptit

Liite 5: Seger laskut

Liite 6: Poltto-ohjelmat

Liite 7: Esite

Liite 8: Sähköposti Savon ammatti- ja aikuisopistolta

Liite 9: Sähköposti Simo Hirvoselta

Liite 10: Sähköposti Pentikiltä

Liite 11: Tuotekortti

Liite 12: Hinnoittelu

LIITE 1: LUVAT VALOKUVIIN

Tässä liitteessä on vastauksia kuvien käyttöoikeuksiin. Ensin on oma sähköpostini, jonka alla on valokuvaamoiden vastaukset. Lisäksi liitteessä on mukana luvat muiden raportissani esiintyvien kuvien käytöstä.

8.3.2011

Hei! Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta. Teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni, jossa käytän siirtokuvia. Näiden siirtokuvien pohjana olen käyttänyt 80-lasten kuvia. Poikaystäväni 80-luvulla ottamane kuvat ovat osa työtäni. Haluaisinkin kysyä saanko luvan käyttää kyseisiä kuvia? Osa tekemistäni tuotteista saattaa nimittäin joskus tulla myyntiin.

Laitan liitteeksi ottamane kuvat, jotta tiedätte mistä kuvista on kyse.

T. Anna Suhonen

Studio Tapio 8.3.2011

Hei!

Kiitos kyselystäsi. Toki saat käyttää kuvia mielenkiintoisessa lopputyössäsi. Muistathan kuitenkin valokuvaajan tekijänoikeuslain mukaisesti mainita kuvaajan nimen kuvaa julkaisessa.

Terveisin,

Aila Teräväinen Studio Tapio

Kauppamiehentie 6 02100 Espoo

09 462 023

9.3.2011

Hei! Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta ja teen tällä hetkellä opin-
näytetyötäni. Työni tulee käsittelemään 80-luvun
lapsia. Aion käyttää siirtokuvina 80-luvun lasten
valokuvia. Yksi näistä kuvista on pikkuveljeni
kuva, joka on otettu kai teidän liikkeessänne, kun
se oli vielä Kuopiossa. Laitan liitteeksi kuvan,
jotta tiedätte mitä kuvaa tarkoitan. Kysyisinkin,
että saanko käyttää kyseistä kuvaa työssäni? Näitä
tuotteita joita valmistan saattaa joskus tulla pieni
määrä myyntiin.

T. Anna Suhonen

KuvaMatti 9.3.2011

Tervehdys: Kyllä saapi kuvaa käyttää.

Ter: Matti

27.4.2011

Hei! Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta ja opinnäytetyöni raportti käsittelee valokuvia ja mennyttä aikaa. Valmistan keraamisia purkkeja valokuvilla. Raportissani käsittelen Victor Barsokevitschia ja hänen töitään. Rapottini olisi tulossa nettiin, joten haluaisin kysyä saanko luvan käyttää raportissani Barsokevitschin kuvia? Kuvat olen skannannut Piispa Arsenin toimittamasta kirjasta. (Piispa Arseni. 2007. Victor Barsokevitsch suhteita. Maahenki Oy.) Teillä on omistusoikeus kuviin, joten kysyn teiltä lupaa käyttää valitsemiani kuvia? Raportissa olen kertonut Barsokevitschista ja analysoinut joitakin hänen kuviaan. Kuvia raportissani on tällä hetkellä kahdeksan.

Ystävällisin terveisin: Anna Elina Suhonen

Kuopion kulttuurihistorialliselta museo 27.4.2011

Hei,

Voit käyttää Piispa Arsenin toimittamasta kirjasta skannaamiasi Barsokevitschin valokuvia opinnäytetyössäsi, kunhan mainitset kuvien lähteenä Kuopion kulttuurihistoriallisen museon ja valokuvaajana Victor Barsokevitschin. Muuhun kuin opinnäytetyöhön ei kuvia saa käyttää ilman käyttöoikeusmaksua.

Ystävällisin terveisin

Pekka Kankkunen

tutkija

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
arkisto

Kauppakatu 23

70100 Kuopio

puh. 017-182617

pekka.kankkunen@kuopio.fi

25.4.2011

Hei! Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta ja teen opinnäytetyötäni. Raporttini, joka tullaan näillä näkymin julkaisemaan netissä sisältää yhden kuvan teidän tuotteistanne. Tämä kyseinen kuva on verhotangot sivun ensimmäinen kuva. Olen työssäni hakenut inspiraatiota erilaisista nupeista, ja olen ottanut näin osaksi raporttiani kuvan teidän sivuiltanne. Lysyisinkin teidän lupaanne, jotta saisin käyttää kuvaa osana raporttiani? Raportin kuvaluettelosta löytyvät firmanne nimi sekä internetosoite, jossa kuva on.

Ystävällisin terveisin: Anna Elina Suhonen

Decores Oy 26.4.2011

Hei

Lupa myönnetty.

Ystävällisin terveisin

Jari Rimpinen

Decofresh Oy

A-Kaihdin

Laivalahdenkaari 12

00810 Helsinki

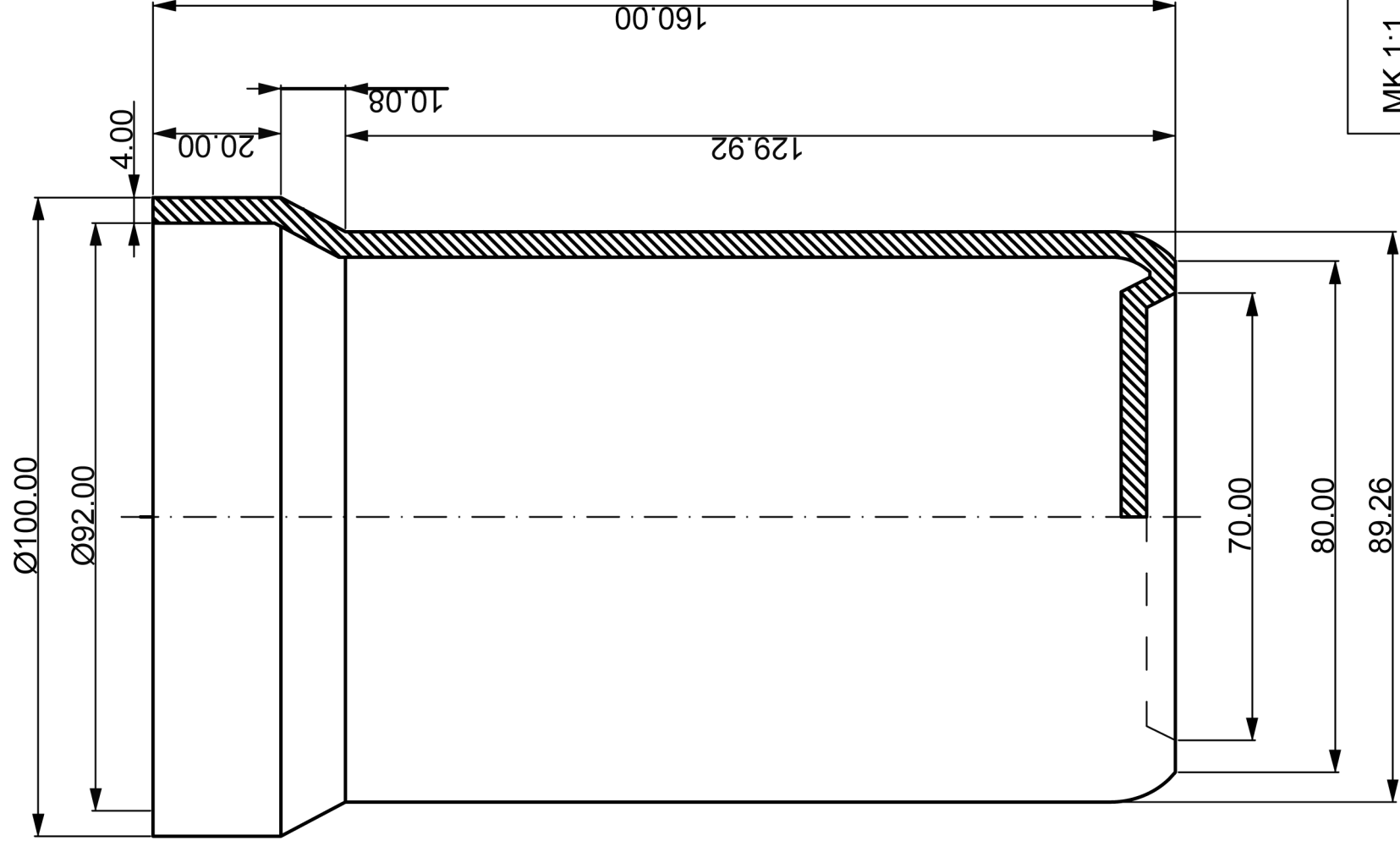
Puh.09-348 73564

myynti@a-kaihdin.fi

www.a-kaihdin.fi

Y-tunnus 2180823-6

LIITE 2: MITTAPIIRUSTUS

MK 1:1	Purkki, valmiin esineen mitat
18.3.2011	Tekijä Anna Suhonen

LIITE 3 :POSION KIVITAVARA K 3

Posion kivitavara	%
Kaoliini (grolleg)	45
Pallosavi (hyplas 71)	7,5
Kvartsi	35
Maasälpä (FFF)	12,5
Vesi	35
Dispex	0,22

Litrapaino 1825 g/l

Tämä kyseinen massa on ollut yleisessä käytössä Kuopion Muotoiluakatemian keramiikka osastolla. Massasta on käytetty nimiä Posion kivitavara, Posion puoliposliini ja Maija massa. (Rasa, M 2011. Opinnäytetyö Bettina ja Ben Keraamiset pienoisteokset)

LIITE 4: LASITERESEPTIT

AH 2 (Hortling, A. 1994. Kivinen Maa. Helsinki taideteollinen korkeakoulu)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	47
Liitu	14
Dolomiitti	6
Sinkkioksidi	4
Kaoliini (grolleg)	4
Kvartsi	25

EC 139 (Cooper, E. 2004. The Potter`s Book og Glaze recipes. London A & C Black)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	40
Liitu	15
Sinkkioksidi	10
Pallosavi (Hyplas 71)	5
Kaoliini (grolleg)	10
Kvartsi	20

EC 309 (Cooper, E. 2004. The Potter`s Book og Glaze recipes. London A & C Black)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	46
Dolomiitti	6
Sinkkioksidi	6
Liitu	10
Kaoliini (grolleg)	2
Kvartsi	30

EC 315 (Cooper, E. 2004. The Potter`s Book og Glaze recipes. London A & C Black)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	50
Liitu	14
Bariumkarbonaatti	3
Sinkkioksidi	3
Pallosavi (hyplas 71)	10
Kvartsi	20

EC 143 (Cooper, E. 2004. The Potter`s Book og Glaze recipes. London A & C Black)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	30
Sinkkioksidi	4
Liitu	15
Talkki	3
Bariumkarbonaatti	10
Kaoliini (grolleg)	10
Kvartsi	28

LIITE 5: SEGER LASKUT

Lasite EC 143

Sege laskukaavan avulla on korvattu liitu alkuperäisestä lasiterseptistä wollastonitilla.

1. Kalimaasälpä	30 :	556.8	=	0.054
2. Kalsiumkarbonaatti	15 :	100.1	=	0.150
3. Talkki	3 :	397.3	=	0.008
4. Bariumkarbonaatti	10 :	197.4	=	0.051
5. Kaoliini	10 :	258.2	=	0.039
6. Kvartsi	28 :	60.1	=	0.466
7. Sinkkioksidi	4 :	81.4	=	0.049

RO2					R2O3	RO2
1. K2O	CaCo3	MgO	BaCo3	ZnO	Al2O3	SiO2
2. 0.054					0.054	0.324
3.	0.150					
4.		0.024				0.032
5.			0.051			
6.					0.039	0.078
7.						0.466
8.				0.049		
	<u>0.328</u>				<u>0.093</u>	<u>0.9</u>

RO (R2O)

K2O	0.054 :	0.328 =	0.165
CaCo3	0.150 :	0.328 =	0.457
MgO	0.024 :	0.328 =	0.073
BaCo3	0.051 :	0.328 =	0.155
ZnO	0.049 :	0.328 =	0.149

R2O3

Al2O3	0.093 :	0.328 =	0.284
-------	---------	---------	-------

RO2

SiO2	0.9 :	0.328 =	2.744
------	-------	---------	-------

EC 143

0.165	0.457	0.073	0.155	0.149	0.284	2.744	Raaka-aine	Mol	G/mol	g	%
K ₂ O	CaCo ₃	Mgo	Ba ₂ O ₃	ZnO	Al ₂ O ₃	SiO ₂					
<u>0.165</u>					<u>0.165</u>	<u>0.99</u>	Kalimaasälpä	0.165	556.8	91.9	30.2
		<u>0.073</u>			0.119	1.754	Talkki	0.073	397.3	27.7	9.1
					<u>0.119</u>	1.657	Kaoliini	0.119	258.2	30.7	10.1
	<u>0.457</u>					1.419	Wollastoniitti	0.457	116.2	53.1	17.5
			<u>0.155</u>			0.962	Bariumkarbonaatti	0.155	197.4	30.6	10.1
						<u>0.962</u>	Kvartsi	0.962	60.1	57.8	19
				<u>0.149</u>			Sinkkioksidi	0.149	81.4	12.1	4
										303.9	100

EC 143 wollastoniitilla	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	30,2
Sinkkioksidi	4
Wollastoniitti	17,5
Talkki	9,1
Bariumkarbonaatti	10,1
Kaoliini (grolleg)	10,1
Kvartsi	19

Lasite EC 309

Seeger laskukaavan avulla on korvattu liitu alkuperäisestä lasitereseptistä wollastoniitilla.

1. Maasalpä	46 :	556.8	=	0.083
2. Dolomiitti	6 :	184.4	=	0.033
3. Sinkkioksidi	6 :	81.4	=	0.074
4. Liitu	10 :	100.1	=	0.1
5. Kaoliini	2 :	258.2	=	0.008
6. Kvartsi	30 :	60.1	=	0.499

RO2				R2O3	RO2	
K2O	CaCo3	MgO	Zno	Al2O3	SiO2	
1. 0.083				0.083	0.498	
2.	0.033	0.033				
3.			0.074			
4.	0.1					
5.				0.008	0.016	
6.					0.499	
	0.323			0.091	1.013	

RO (R2O)

K2O	0.083 :	0.322 =	0.257
CaCo3	0.133 :	0.323	0.412
MgO	0.033 :	0.323	0.102
ZnO	0.074 :	0.323	0.229

R2O3

Al2O3	0.091 :	0.323 =	0.282
-------	---------	---------	-------

RO2

SiO2	1.013 :	0.323 =	3.136
------	---------	---------	-------

EC 309

0.257	0.412	0.102	0.229	0.282	3.136	Raaka-aine	Mol	G/mol	g	%
K ₂ O	CaCo ₃	Mgo	ZnO	Al ₂ O ₃	SiO ₂					
<u>0.257</u>				<u>0.257</u>	<u>1.542</u>	Maasälpä	0.258	556.8	143.7	48.3
	<u>0.102</u>	<u>0.102</u>		<u>0.025</u>	<u>1.594</u>	Dolomiitti	0.102	184.4	18.80	6.3
	<u>0.310</u>				<u>0.310</u>	Wollastoniitti	0.310	116.2	36.0	12.1
	<u>0.310</u>				<u>1.284</u>					
				<u>0.025</u>	<u>0.05</u>	Kaoliini	0.025	258.2	6.500	2.2
			<u>0.229</u>		<u>1.234</u>	Sinkkioksidi	0.229	81.4	18.60	6.2
					<u>1.234</u>	Kvartsi	1.234	60.1	74.2	24.9
									297.8	100

EC 309 wollastoniitilla	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	48,3
Dolomiitti	6,3
Wollastoniitti	12,1
Kaoliini (grolleg)	2,2
Sinkkioksidi	6,2
Kvartsi	24,9

EC 315 wollastoniitilla (Laura Hynninen, 2011)	
Raaka-aineet	%
Maasälpä (FFF)	53
Wollastoniitti	17
Bariumkarbonaatti	3
Sinkkioksidi	3
Pallosavi (hyplas 71)	11
Kvartsi	13

LIITE 6: POLTTO-OHJELMAT

Raakapoltto

0 - 600 °C	100 °C / h
600 - 950 °C	150 °C/ h
950 - 950 °C	10 min haudutus

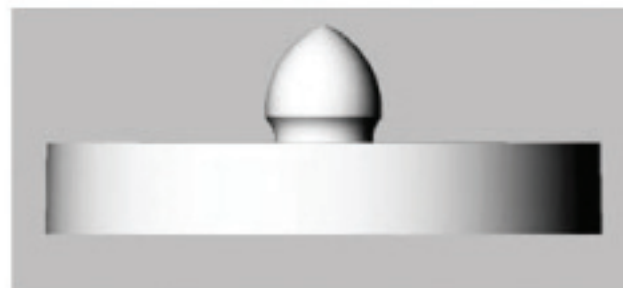
Lasituspoltto

0 - 650 °C	100 °C /h
650 - 1250 °C	150 °C/ h
1250 - 1250 °C	15 min haudutus

Koristepoltto

0 – 600 °C	150 °C/ h
600 – 870 °C	180 °C / h
870 – 870 °C	10 min haudutus

LIITE 7: ESITE

Hei!

Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta keramiikkalaitokselta ja teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni. Etsinkin opinnäytetyöhöni puisten kansien valmistajaa. Nämä kannet tulisivat valmistamiini keramiisiin purkkeihin. Mikäli tällaisten kansien valmistaminen on oppilaitoksessanne mahdollista ja olette kiinnostuneita niiden valmistamisesta /tai löydätte kiinnostuneen opiskelijan valmistamaan kyseiset kannet. Ottakaa minuun yhteyttä, niin voin tulla paikanpäälle keskustelemaan tarkemmin asiasta.

Tarvitsisin kyseiset kannet maaliskuun puoleenväliin mennessä, ja olen valmis maksamaan materiaalit + työpalkkaa.

T. Anna Elina Suhonen

LIITE 8: SÄHKÖPOSTI SAVON AMMATTI-
JA AIKUISOPISTOLTA

Juha Kauppinen 26.1.2011

Terve!

Asiakastyötoiminnassa teemme ensisijaisesti sarjatuotantoa sekä erilaisia isompia projektituotteita.

Valitettavasti tämän tyyppiset yksittäisten pien-
tuotteiden valmistukset eivät kuulu meidän
työtoimintaan.

Terveisin

Juha Kauppinen
puualan asiakastyöt
Savon ammatti- ja aikuisopisto
PL 118 (Presidentinkatu 3)
70101 Kuopio
P. (017) 214 3000
Gsm 044 785 3294
juha.kauppinen@sakky.fi

LIITE 9: SÄHKÖPOSTI SIMO HIRVOSELTA
22-25.1.2011.

Hei

Ingmaninille oli tullut ilmoitus, että kansien tekijää kaivattaisiin. Voisin tehdä kyseisiä kansia ja nuppeja.

Terveisin

Simo Hirvonen

Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
Puuosasto, P08

simo.hirvonen@ingmanedu.fi

040 7296951

Hei Simo!

Hieno juttu, jos voisit tehdä kyseiset kannet.
Miten monta pystyt valmistamaan? Olisin vailla
10- 20 kantta. Onnistuuko?
Pystytkö yhtään arvioimaan mitä nämä kannet
tulisivat maksamaan?

Haluaisin, että puu on kestävä ja käytännöllistä.
Luotan ammattitaitoosi ja saat valita puumateriaalin. Haluaisin kannesta mustan, mikäli se on mahdollista. En tarkoita maalatun näköistä vaan, ennemminkin petsattu/ vahatun tyylistä.
Kannen täytyy kuitenkin olla elintarvikekelppoinen. Jos musta kansi ei onnistu, tahtoisin kannen olevan kuitenkin tumma.

Terveisin

Anna

Ps. 20 kantta ei täydy olla valmiina maaliskuun puoleenväliin mennessä, pääasia on että edes muutama olisi tuolloin valmiina.

Jotta pystyisin arvioimaan kansien hintoja, pitäisi tietää myös halkaisija ja paksuus. Elintarvikekäyttöön tullessa saa petsit ja vahat unohtaa, ainakin purkin sisäpuolelta. Kohtalaisen helposti saatavia tummia puulajeja ovat mm. amerikan pähkinä ja wenge, kotimaisia ehkä lämpökäsitelty koivu/haapa.

Kuvan mukaan kannet tulevat purkin sisäpuolelle. Kosteuselämisen takia kannen halkaisia voi muuttua usean millin verran, joka pitää huomioida kansia tehdessä.

Itsekin olen pähkäillyt jonkin verran elintarvikekäyttöön tulevien puiden pintakäsittelyä, mistään ei löydy valmista listaa, mutta muutama työtteen olen löytänyt. Ilmeisesti tuotteet tulevat myyntiin ja pintakäsittelyaineesta pitää olla jonkinlainen dokumentti, josta ilmenee elintarvikekäyttökelpoisuus (terveystarkastajaa varten).

Paljon olisi kyseltävää kansista, mutta olisi parasta tavata ja nähdä itse purkki, jolloin kansien suunnittelu ja tekeminen olisi helpointa.

Alkuun voin tehdä pari protoa, jonka jälkeen loput kannet sarjatyönä.

Terveisin

Simo

LIITE 10 : SÄHKÖPOSTI PENTIKILTÄ

Hei Anna,

Kiitos yhteydenotostasi. Pentik valmistuttaa kannet Kiinassa ja Thaimaassa. Valitettavasti valmistajat ovat liikesalaisuuksia ja emme anna niistä tietoja. Pentik valmisti aikoinaan mäntykansia Posiolla omassa verstaassa, mutta nykyisillä valmistus- ja työkustannuksilla niiden hinta olisi niin korkea, ettei purkeille riittäisi kysyntää. Purkit onneksi voidaan valmistaa vielä Posiolla. Onnea opintoihin!

Ystävällisin terveisin,

Tuire Hirvonen

Pentik info

From: Anna.Suhonen@edu.savonia.fi [mailto:Anna.Suhonen@edu.savonia.fi]

Sent: 23. helmikuuta 2011 13:26

To: Pentik Info

Subject: Hei!

Hei! Kyselin teidän purkeissanne olevista silikoonisista tiivisteistä. Olen neljännen vuoden opiskelija Kuopion Muotoiluakatemiasta ja teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni. Yhteistyökumppanimi toimii puualan opiskelija. Tarvitsisin hänen valmistamiinsa kansiin kyseiset tiivisteet, joten ajattelin kysyä mistä hankitte omanne? tai pystyykö teiltä ostamaan niitä?

Ystävällisin terveisin: Anna Suhonen

LIITE 11: HINNOITTELU

Hintojen selvityksiä

Oma pääoma 15 000 6 %

$(15\,000 \times 0.06) : 12 = 75 \text{ e}$

Lainaa 20 000 4,25 %

$(20\,000 \times 0.0425) : 12 = 70,83 \text{ e}$

Omaisuusvakuutukset 400 euroa vuodessa kivitalo
 $400 : 12 = 33,33$ Laitoin 34 euroa

Laitteita ja tarvikkeita

- Uuni	6000
- Kipsidreija	7000
- Massan sekoitin	350
-Vaaka	200
-Uunikalusto	150
-Ohjauskeskus	800
-Saostusallas	350
-Kalusto	2500
-Työvälineet	100
-Kuulamyly	1600
-Takuu vuokra	1260
-Kuivauskaaappi	250
Yht	20560

$20560 : 10$ poistot jaetaan kymmenelle vuodelle
 $= 2056 : 12 = 171,33 \text{ e kuussa}$

Sähkö 10 senttiä/kilowattitunti, omakoti talo kuluttaa 1500 euroa vuodessa jaoin tämän luvun 12 ja sain keramiikka yritykseni sähkön hinnan eli 125 euroa kuussa. Puttosen yritys kuluttaa sähköä kolmen oma koti talon verran kuussa ja hänellä on useampi uuni ja ne ovat isompia.

www.savonia.fi

